

جداول برنامه تغذیه بهینه
محصولات عمده زراعی و باغی
کشور با محصولات پروفرت

برنامه تغذیه مرکبات جنوب

کود	چالکود (قبل از شروع فصل رویش)	همزمان با شروع رشد رویش	۱۵ فروردین به فاصله ۱۰ روز یکبار، ۶ مرتبه	بعد از ریزش گلبرگها	نخودی شدن میوه (اوایل خرداد)	فصلی شدن میوه (اواخر خرداد)	گردویی شدن میوه (اواسط مرداد)	حرسایی سوه و شروع به رنگ دادن میوه (اواخر مرداد تا اواسط شهریور)	اواخر شهریورماه	بعد از برداشت میوه
لنو	۰/۵-۱ کیلوگرم هر درخت									
پی ۱۲		۱-۱۰ لیتر در هکتار								
ترن ۲۱	۱۰۰ گرم هر درخت		۲۵ گرم هر درخت (تر لیتری)							
۲۰-۲۰-۲۰				۱۰ کیلوگرم در هکتار (تصفیه در دو نوبت)						
۸۸۸		۲ کیلوگرم در هزار لیتر آب								
۱۲-۱۲-۳۶					۱۰ کیلوگرم در هکتار					
پروکلی اس								۶ لیتر در هزار لیتر آب		
پروارگانیک ۴۰				۵ لیتر در هکتار		۵ لیتر در هکتار				
آهن EDDHA				۱۵۰۴ کیلوگرم در هکتار						
کراپ مایع		۱۵۰۲ لیتر در هزار لیتر آب		۱۵۰۲ لیتر در هزار لیتر آب		۱۵۰۲ لیتر در هزار لیتر آب				
کالیفوس		۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب								
کو الیتی کا						۲۰۱۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲۰۱۵ لیتر در هزار لیتر آب		۲۰۱۵ لیتر در هزار لیتر آب	
کلسیم ۱۳۵ یا کلسیم ۶۰۰				۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب					۲۰۳ لیتر در هزار لیتر آب	
بی.اوردی		۱ لیتر در هزار لیتر آب								۱ لیتر در هزار لیتر آب
سیمینو کمبی		۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب								۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب
کمی ۱					۱۰۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب					
فیتوفیکس + جیبرلیک اسید			۱۰۰ سی سی + ۱۵۰ گرم							
سیتوسل				۴۰۰-۱۰۰ سی سی در ۱۰۰۰ لیتر آب			۴۰۰-۱۰۰ سی سی در ۱۰۰۰ لیتر آب			
منفزیوم ۲۵		۲-۳ کیلوگرم در هزار لیتر آب								
روی پلاس		۵۰ گرم هر درخت								۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب

سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه مرکبات

کود	چالکود (قبل از شروع فصل رویش)	تورم جوانه زیر پوست	قبل از شکوفایی گل	ریزش گلبرگها	نمودی شدن میوه	فنانی شدن میوه	گردویی شدن میوه	خودنمایی میوه و شروع به رنگ دادن میوه	بعد از برداشت میوه
لنو	۰/۵-۱ کیلوگرم هر درخت								
پی ۱۲		۸-۱۰ لیتر در هکتار							
۲۰-۲۰-۲۰				۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار					
۸۸۸									
۱۲-۱۲-۳۶					۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	
پروارگانیک ۴۰		۵ لیتر در هکتار			۵ لیتر در هکتار				
آهن EDDHA		۱/۵-۲ کیلوگرم در هکتار							
کراپ مایع		۱/۵-۲ هزار لیتر در هکتار	۱/۵-۲ هزار لیتر در هکتار	۱/۵-۲ هزار لیتر در هکتار	۱/۵-۲ هزار لیتر در هکتار				
کالیفوس		۲-۳ لیتر در هکتار							
کو الیتی کا یا سناپ کا		۲-۲/۵ هزار لیتر در هکتار	۲-۲/۵ کیلوگرم در هکتار	۲-۲/۵ هزار لیتر در هکتار	۲-۲/۵ هزار لیتر در هکتار	۲-۲/۵ هزار لیتر در هکتار	۲-۲/۵ هزار لیتر در هکتار	۲-۲/۵ هزار لیتر در هکتار	
کلسیم ۱۳۵ یا کلسیم ۶۰۰			۲-۳ لیتر در هکتار					۲-۳ لیتر در هکتار	
بی.او.روی		۱ لیتر در هکتار						۱ لیتر در هکتار	
سیمیمو کمبی		۱ کیلوگرم در هکتار						۱ کیلوگرم در هکتار	
کمبی ۱					۱/۵ کیلوگرم در هکتار				
فیتوفیکس + جیبرلیک اسید			۱۰۰ سی سی + ۱۵۰ گرم						
منیزیوم ۲۵									۲-۳ کیلوگرم در هکتار
سیتوسل				۶۰-۱۰۰ سی سی در ۱۰۰ لیتر آب			۶۰-۱۰۰ سی سی در ۱۰۰ لیتر آب	۶۰-۱۰۰ سی سی در ۱۰۰ لیتر آب	

سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه درختان دانه دار (سیب و گلابی و به و ...)

کود	چالکود زمستانه	نورم جوانه	۶ دو هفته بعد از ریزش گلبرگها	فندقی شدن	گردویی شدن	قبل از رنگ دادن	شروع رنگ دادن	برداشت میوه قبل از خزان برگ
لنو	۰/۵-۱ کیلوگرم هر درخت							
۱۰-۵۲-۱۰		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار					
۲۰-۲۰-۲۰		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار					
پروارگانیک ۴۰		۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار			۵ لیتر در هکتار		
ماکرومیک			۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب					
۱۲-۱۲-۳۶			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	
آهن EDDHA		۴۰-۸۰ گرم هر درخت						
سیمبیمبمی			۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب				۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب
کوالیتی کا یا ساپ کا				۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب
کالیفوس				۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب				
بی.او.روی		۱ لیتر در هزار لیتر آب						۱ لیتر در هزار لیتر آب
کلسیم ۱۳۵ یا کلسیم ۶۰۰				۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	
سیتوسل								۵۰-۱۰۰ سی سی در صد لیتر آب
کراپ مایع				۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب			
کمی ۲ پلاس								۱/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب

سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه درختان هسته دار (آلو، زردآلو، هلو و شلیل و...)

کود	چاکود زمستانه	یک ماه قبل از تورم جوانه	تورم جوانه	دو هفته بعد از ریزش گلبرگها	فندقی شدن	گردویی شدن	قبل از رنگ دادن	شروع رنگ دادن	برداشت میوه قبل از خزان برگ
لنو	۰/۵-۱ کیلوگرم هر درخت								
۱۰-۵۲-۱۰			۵۰-۱۰ کیلوگرم در هکتار						
۲۰-۲۰-۲۰						۵۰-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵۰-۱۰ کیلوگرم در هکتار		
پروارگانیک ۴۰			۵ لیتر در هکتار						
ماکرومیک					۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب			۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب	
۱۲-۱۲-۳۶			۵۰-۱۰ کیلوگرم در هکتار			۵۰-۱۰ کیلوگرم در هکتار			
آهن EDDHA			۴۰-۸۰ گرم هر درخت						
کراپ مایع		۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب			۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب				
کالیفوس					۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب				
کوالیتی کا یا ساپ کا		۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب			۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب			۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	
کلسیم ۱۳۵ یا کلسیم ۶۰۰					۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	
بی.او.روی		۱ لیتر در هزار لیتر آب							۱ لیتر در هزار لیتر آب
پروتینت کمی ^۲ پلاس									۱/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب
سیمینو کمی									۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب
سیتوسل									۵۰-۱۰۰ سی سی در صد لیتر آب

سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه گردو و بادام

کود	چالکود زمستانه	قبل از شروع فعالیت	تورم جوانه	قبل از باز شدن گل ها	پایان گل دهی	تشکیل میوه	پوسته نرم	پرشن مغز	هبل از برداشت	پس از برداشت و قبل از خزان
لنو	۰/۵-۱ کیلوگرم هر درخت									
۱۰-۵۲-۱۰			۵-۱ کیلوگرم در هکتار							
۲۰-۲۰-۲۰				۵-۱ کیلوگرم در هکتار		۵-۱ کیلوگرم در هکتار				
۱۲-۱۲-۳۴						۵-۱ کیلوگرم در هکتار		۵-۱ کیلوگرم در هکتار		
کالیفوس		۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب								
پروارگانیک ۴۰			۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار						
کراپ مایع		۱/۵-۲ هزار لیتر آب		۱/۵-۲ هزار لیتر آب		۱/۵-۲ هزار لیتر آب				
کوالیتی کا یا ساپ کا				۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب		۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	
کلسیم ۱۳۵ یا کلسیم ۶۰۰				۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب		۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	
بی.ا.روی			۱ لیتر در هزار لیتر آب							۱ لیتر در هزار لیتر آب
سیمینو کمبی			۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب						۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب
پروکاپس اس					۵ لیتر در هکتار			۵ لیتر در هکتار		
روی ۱۵				۰/۵-۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب						
سیتوسل										۵۰۰-۱۰۰۰ سی سی در صد لیتر آب

* سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

** به صورت کود آبیاری

*** در زمستان و قبل از تورم جوانه برای جلوگیری از آنتراکنوز گردو،

کوپر جی ۲/۵ در ۱۰۰۰ محلول پاشی شود.

برنامه تغذیه پسته

کود	پسته (مستقل)	پسته (با شیر)	پسته (با آبمیوه)	پسته (با ماست)	پسته (با نان)	پسته (با میوه)	پسته (با حبوبات)	پسته (با تخم مرغ)	پسته (با پنیر)	پسته (با سایر مواد)
لتر	۱۵۰-۱۰۰ گرم در روز									
۲۱ تن										
مگرومیک										
مینیومیک										
بسی او روی										
پرو آرگنیک										
کرباپ صالح										
کلسیم										
۲۰۰، ۲۰۰										
کلسیم ۴۰۰										
۱۲، ۱۲، ۳۶										
پرو کلسیم										
یا ۱۲										
کود										
۲۱ تن										
مگرومیک										
مینیومیک										
بسی او روی										
پرو آرگنیک										
کرباپ صالح										
کلسیم										
۲۰۰، ۲۰۰										
کلسیم ۴۰۰										
۱۲، ۱۲، ۳۶										
پرو کلسیم										
یا ۱۲										
کود										
۲۱ تن										
مگرومیک										
مینیومیک										
بسی او روی										
پرو آرگنیک										
کرباپ صالح										
کلسیم										
۲۰۰، ۲۰۰										
کلسیم ۴۰۰										
۱۲، ۱۲، ۳۶										
پرو کلسیم										
یا ۱۲										

برنامه تغذیه انگور

کود	چالکود زمستانه	تورم جوانه ها ^۱ زیر پوست	ظهور خوشه گل (قبل از باز شدن گل) ریزش گل ها	دو هفته بعد از ریزش گل ها	ارزی شدن میوه	عوره شدن	شروع رنگ دادن	قبل از خزان
لنو	۰/۵-۱ کیلوگرم هر درخت							
پتاسول							۲۵ کیلوگرم در هکتار	
۲۰،۲۰،۲۰		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار					
۱۲،۱۲،۳۶				۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	
۱۰-۵۲-۱۰		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار						
پروارگانیک ۴۰		۵ لیتر در هکتار		۵ لیتر در هکتار				
آهن EDDHA		۱/۵-۲ کیلوگرم در هکتار						
کوالیتی کا یا ساپ کا				۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب		۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب
بی.او.روی		۱ لیتر در هزار لیتر آب						۱ لیتر در هزار لیتر آب
سیمبیوکیبی		۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب		۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب				۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب
کراپ مایع			۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب					
کالینوس				۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب				
منیزیم ۲۵								۲-۳ کیلوگرم در هزار لیتر آب
آن کاژل				۱۵-۲۰ کیلوگرم در هکتار				
کلسیم ۱۳۵						۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب		
فیتوفیکس + جیبرلیک اسید			۱۰۰ سی سی در ۴۰۰ لیتر آب			۱۰۰ سی سی در ۴۰۰ لیتر آب		

سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه زیتون

کود	قبل از شروع فعالیت گیاه	شروع فعالیت گیاه	قبل از با شدن گلها	دو هفته بعد از ریزش گلبرگها	تشکیل میوه	درشت شدن میوه	قبل از رسیدن میوه	بعد از برداشت میوه
لنو	۰/۵-۱ کیلوگرم در درخت							
کالیفوس		۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب						
کاهیمات		۲/۵-۳ کیلوگرم در هکتار						
آن کاژل			۱۵-۳۰ کیلوگرم در هکتار					
۲۰،۲۰،۲۰					۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار			
۱۲،۱۲،۳۶	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	
پروارگانیک ۴۰		۵ لیتر در هکتار				۵ لیتر در هکتار		
آهن EDDHA		۱/۵-۲ کیلوگرم در هکتار						
کراپ مایع		۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب		۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب			۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	
کوالیتی کا یا ساپ کا		۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب		۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب			۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	
سیمبیو کمبی				۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب				۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب
پروتینت کمبی ۱		۱/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب						
بی.او.روی		۱ لیتر در هزار لیتر آب						۱ لیتر در هزار لیتر آب
کلسیم ۱۳۵ یا کلسیم ۶۰۰				۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب		۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	
سیتوسل								۵۰-۱۰۰ سی سی در صد لیتر آب

در صورت اینکه پی اچ خاک بالای ۸ باشد با ترن ۲۱ اصلاح شود(۱۰۰ گرم هر درخت) یا با اس فرمولا اصلاح شود.

برنامه تغذیه خرما

کود	گل انگیزی گیاه (اواخر پاییز تا اوایل بهار)	قبل از گرده افشانی	نخودی شدن میوه	سبز میوه	تغییر رنگ میوه (خلال یا خارک)	قبل از رسیدن کامل میوه (رطب)
۲۰,۲۰,۲۰			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار			
۱۰-۵۲-۱۰	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار					
آن کاژل		۳۰ کیلوگرم در هکتار				
۱۲,۱۲,۳۶			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	
پروارگاتیک ۴۰			۵ لیتر در هکتار			
آهن EDDHA		۱/۵-۲ کیلوگرم در هکتار				
کراپ مایع				۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب		
کوالیتی کا یا ساپ کا	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب			۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب
	۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب			۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب
آبومیکس	۱۵۰ گرم هر درخت					
پروتینت کمی ۱			۱/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب			
بی.او.روی						۱ لیتر در هزار لیتر آب
کلسیم ۱۳۵ یا کلسیم ۶۰۰			۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب		۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب
			۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب		۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب

برنامه تغذیه عناب

کود	چالکود زمستانه	تورم جوانه ها	قبل از گلدهی	بعد از از گلدهی	تشکیل میوه	سایز گرفتن میوه	رنگ گرفتن	بعد از برداشت قبل از خزان برگ
ترن ۲۱			۳۰-۵۰ کیلوگرم در هکتار					
لنو	۰/۵-۱ کیلوگرم هر درخت							
پرواگاتیک ۴۰			۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار			
آن کاژل			۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار					
کالیفوس			۲ لیتر در هزار لیتر آب					
سیمببو کمبی		۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب		۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب				۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب
۱۲،۱۲،۳۶					۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		
۲۰،۲۰،۲۰				۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار				
کوالیتی کا یا ساپ کا					۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب
پتاسول		۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار	۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار	۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار				۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار
بی.او.روی		۱ لیتر در هزار لیتر آب						۱ لیتر در هزار لیتر آب
آهن EDDHA		۱/۵-۲ کیلوگرم در هکتار		۱/۵-۲ کیلوگرم در هکتار				
کراپ منبع				۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب				
منیزیوم ۲۵								۲-۳ کیلوگرم در هزار لیتر آب
کلسیم ۱۳۵					۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب

سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه برنج

کود	خزانه	یک هفته قبل از انتقال نشا	زمان انتقال نشا و بعد از آن	یک هفته پس از برگشت گیاه	قبل از پنج زنی	پنجه زنی	قبل از ساقه رفتن	شروع ساقه روی	قبل از ظهور گل	زمان پر شدن دانه
پی ۱۲	۱ لیتر در هزار لیتر مربع			۸-۱۰ لیتر در هکتار						
۲۰،۲۰،۲۰				۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	
۱۲،۱۲،۳۶								۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار
سون آپ زل						۱،۵-۲ کیلوگرم در هزار لیتر آب				
پروارگتیک ۴۰	۵ لیتر در هکتار			۵ لیتر در هکتار						
کراپ مایع	۱،۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱،۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱،۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱،۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱،۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب					
کوالیتی کا یا ساپ کا	۲-۲،۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲،۵ لیتر در هزار لیتر آب				۲-۲،۵ لیتر در هزار لیتر آب				
سیمبوی کمی				۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب			۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	
*روی ۳۵				۵ کیلوگرم در هکتار	۵ کیلوگرم در هکتار	۵ کیلوگرم در هکتار			۵ کیلوگرم در هکتار	
**روت دراو										۱۰۰ سی سی در صد لیتر آب

*در صورت کمبود روی (اراضی باتلاقی و ماندابی) بهتر است از استارتر فسفر استفاده نشود.

** هم از طریق ریشه و هم از طریق برگ

***سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

**** کلسیم ۱۳۵ قبل از پنجه زنی و خوشه بندی جهت پیشگیری از نیم دانه شدن و کدر شدن استفاده گردد.

برنامه تغذیه پنبه

کود	آماده سازی زمین	آب دوم یا سوم	۳-۴ برگگی	۶-۱۰ برگگی	شروع گلدهی	قبل از باز شدن غوزه	باز شدن غوزه	باز شدن کامل غوزه	پس از برداشت
لنو	۷۵-۱۲۵ کیلوگرم در هکتار								
پی ۱۲		۸-۱۰ لیتر در هکتار							
۲۰،۲۰،۲۰			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار						
۱۲،۱۲،۳۶			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	
کوالبیتی کا یا ساپ کا			۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب					
پروارگانیک ۴۰		۵ لیتر در هکتار		۵ لیتر در هکتار					
آن کاژل			۲-۱/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب						
آهن EDDHA			۲-۱/۵ کیلوگرم در هکتار						
کراپ مایع		۲-۱/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۱/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۱/۵ لیتر در هزار لیتر آب					
منزیوم ۲۵			۳-۲ کیلوگرم در هزار لیتر آب						
کالیفوس			۳-۲ لیتر در هزار لیتر آب						
بی. او. روی			۱ لیتر در هزار لیتر آب						
سیمینو کمبی			۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب				
کلسیم ۱۳۵				۳-۲ لیتر در هزار لیتر آب					
روی پلاس				۵-۱/۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب					
سیتوسل				۱۰۰-۵۰ سی سی در صد لیتر آب					

سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه چغندر قند

کود	قبل از کاشت	چهار تا شش برگگی	هشت تا ده برگگی	شانزده تا هجده برگگی	شروع گلدهی	یک ماه قبل از برداشت
لنو	۷۵-۱۲۵ کیلوگرم در هکتار					
ترن ۲۱	۳۰-۵۰ کیلوگرم در هکتار					
کراپ مایع				۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب		
اسپکتروپی ۱۲				۸-۱۰ لیتر در هکتار		
کالیفوس				۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب		
۲۰،۲۰،۲۰		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		
کوالیتی کا			۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب		۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	
پتاسول						۲ لیتر در هزار لیتر آب
بی.او.روی						۱ لیتر در هزار لیتر آب
پروتینت کمی ۲ پلاس					۱/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب	
منزیوم ۱۵			۲-۳ کیلوگرم در هزار لیتر آب			
روی ۱۵			۱-۱/۳ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱-۱/۳ کیلوگرم در هزار لیتر آب		۱-۱/۳ کیلوگرم در هزار لیتر آب

*در صورت کمبود بر کود برنه توصیه می گردد.

*در صورت کمبود کلسیم کود کلسیم ۱۳۵ و یا کلبر توصیه می شود.

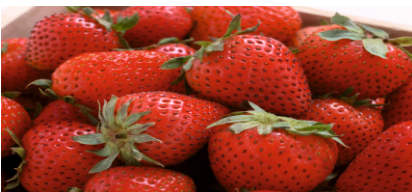

برنامه تغذیه توت فرنگی

کود	تیمار نشا	انتقال نشا به زمین اصلی	استقرار در زمین اصلی	رشد رویشی	قبل از باز شدن گل	مراحل اولیه رشد میوه	پرسیدن و رسیدگی میوه	بعد از هر برداشت
پی ۱۲		۸-۱۰ لیتر در هکتار	۸-۱۰ لیتر در هکتار					
۲۰،۲۰،۲۰		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار			
۱۲،۱۲،۳۶						۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	
کوالیتی کا یا ساپ کا							۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب ۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب	
پروارگانیک ۴۰		۵ لیتر در هکتار			۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار		
سیمینو کمبی			۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب		۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب
بی.اوری								۱ لیتر در هزار لیتر آب
کراپ ملیع		۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب		۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب			۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب
کلسیم ۱۳۵ یا کلسیم ۶۰۰			۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب		
آهن EDDHA				۱/۵-۲ کیلوگرم در هکتار				
روت دراو							۱۰۰ سی سی در صد لیتر آب	
فیتوفیکس + جیبرلینک اسید						۱۲-۱۵ سی سی در صد لیتر آب		
سیتوسل				۵۰-۱۰۰ سی سی در صد لیتر آب				

*در خاکهای آهکی فسفر محلول پاشی گردد.

**سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه ذرت

کود	قبل از کاشت	آبیاری اول	آبیاری دوم	۴-۶ برگه	۱۰ برگه قبل از شروع گل تر	ظهور گل های در	گرده افشانی	تشکیل دانه	شوری شدن دانه	خشوری شدن دانه	رسیدن کامل
ترن ۲۱		۵۰ کیلوگرم در هکتار									
پی ۱۲			۸-۱۰ لیتر در هکتار								
۲۰،۲۰،۲۰		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار				۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	
۱۲،۱۲،۲۶				۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار				۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	
آن کاژل				۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار	۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار						
پرورگانیفک ۴۰		۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار					۵ لیتر در هکتار		
آهن EDDHA				۱/۵-۲ کیلوگرم در هکتار							
کوالیتی کا یا ساپ کا				۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب				۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	
پتاسول								۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار			
پروتینت کمی ۱					۲-۳ کیلوگرم در هزار لیتر آب						
برونه				۷۵۰ سی سی ۱/۵ لیتر در هزار لیتر آب							
پرو کا پی اس								۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب			
کراپ مایع								۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب			
روی ۱۵					۱-۱/۳ کیلوگرم در هزار لیتر آب						
لنو											۷۵-۱۲۵ کیلوگرم در هکتار

سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه سیب زمینی

کود	قبل از کاشت	آبیاری دوم یا سوم	خاک دهی (۱۰-۱۵ سانتیمتر) شدن گیاه	قبل از گل دهی (مرحله رویشی)	گذدهی	شروع غده دهی	افزایش وزن غده ها
پی ۱۲		۸-۱۰ لیتر در هکتار					
۲۰،۲۰،۲۰				۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار			
۱۲،۱۲،۳۶				۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار
ترن ۲۱			۳۰-۵۰ کیلوگرم در هکتار				
پروارگانیک ۴۰		۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار			
آهن EDDHA			۱/۵-۲ کیلوگرم در هکتار				
کوالیتی کا یا ساپ کا				۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب
کالیفوس				۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب			
سیمببو کمبی				۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب			۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب
بی.او.روی				۱ لیتر در هزار لیتر آب			
کراپ مایع			۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب			
کلسیم ۱۳۵ یا کلسیم ۶۰۰				۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب			
لنو		۷۵-۱۲۵ کیلوگرم در هکتار					

سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه گندم و جو

رسیدن	دانه بندی	گندمی	قبل از خوشه	ساقه دهی	پنجه زنی	قبل از پنجه زنی	کود
					۸-۱۰ لیتر در هکتار		پی ۱۲
					۳۰-۵۰ کیلوگرم در هکتار		ترن ۲۱
	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		۲۰،۲۰،۲۰
۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار					۱۲،۱۲،۳۶
		۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار			پرورگنیک ۴۰
		۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب				۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	کراپ مایع
					۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب		کالیفوس
۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب						کوالیتی کا یا ساپ کا
۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب						پتاسول
۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار	۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار				۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	سیمبئو کمبی
			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار				روی پلاس
			۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب				منیزیم ۲۵

* ترن ۲۱ یک مرتبه نیز در آبیاری دوم استفاده شود.

** قبل از کشت جهت آماده سازی زمین کود سیاه استفاده شود.

*** سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه لوبیا

کود	آماده سازی زمین	۲-۴ برگ	۶-۸ برگ	رشد رویشی	قبل از گل	گندمی و لقاح	تشکیل غلاف	پر شدن غلاف
لنو	۷۵-۱۲۵ کیلوگرم در هکتار							
پی ۱۲		۸-۱۰ لیتر در هکتار						
ان کاژل			۱۵-۲۰ کیلوگرم در هکتار					
۲۰،۲۰،۲۰			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار				۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	
۱۲،۱۲،۳۶				۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار
پروارگانیک ۴۰		۵ لیتر در هکتار					۵ لیتر در هکتار	
کراپ مایع			۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب			
سمنیو کمبی			۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب		۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	
کوالیتی کا					۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب		۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	
بی.او.روی					۱ لیتر در هزار لیتر آب			
روی ۱۵								۱-۱/۳ کیلوگرم در هزار لیتر آب

*سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

**برای ریشه زایی در مرحله ۲-۴ برگ محلول پاشی روت دراو

با نسبت ۱۰۰ سی سی در ۱۰۰ لیتر آب صورت گیرد.

برنامه تغذیه صیفی جات (خیار، فلفل، گوجه فرنگی، بادمجان و...)

کود	آماده سازی زمین	کاشت در خزانه	انتقال به زمین اصلی	پس از انتقال	رشد رویشی	قبل از گلدهی	تشکیل میوه	رنگ دادن میوه	ادامه رشد (چین های بعدی)
لثو	۷۵-۱۲۵ کیلوگرم در هکتار								
پروفرته پلاس					۲۵۰-۵۰۰ گرم در هزار لیتر آب				
پروارگانیک ۴۰		۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار			۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار	
۱۰-۵۲-۱۰	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار							
۲۰،۲۰،۲۰			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار						۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار
کالیفوس						۲-۲٫۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲٫۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲٫۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲٫۵ لیتر در هزار لیتر آب
کوالیتی کا یا ساپ کا						۲-۲٫۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲٫۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲٫۵ لیتر در هزار لیتر آب	
آن کاژل									۱۵-۲۰ کیلوگرم در هکتار
سیمیو کمبی			۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب					۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	
کراپ مایع	۱٫۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱٫۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب							۱٫۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب
پرو کا پی اس						۵-۷ لیتر در هکتار	۵-۷ لیتر در هکتار		
کلسیم ۱۳۵ یا کلسیم ۶۰۰						۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۱٫۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱٫۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب
روی ۱۵						۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب			
آبومیکس						۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار			
روت دراو			۱۰۰ سی سی در صد لیتر آب						

برنامه تغذیه محصولات جالیزی (هندوانه، خربزه و طالبی)

کود	آماده سازی زمین	کاشت بنر	رشد و انشعاب شاخه های جانبی	قبل از گلدهی	تشکیل میوه	قبل از تغییر رنگ میوه (سبزی شدن میوه)	شروع درشت شدن میوه
لنو	۷۵-۱۲۵ کیلوگرم در هکتار						
پرورگانیک ۴۰		۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار		۵ لیتر در هکتار		
آن کاژل			۱۵ کیلوگرم در هکتار				
۲۰،۲۰،۲۰			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار				
کوالیتی کا یا ساپ کا					۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	
کالیفوس			۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب				
سیمبیلو کمی				۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب			۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب
بی.او.روی			۱ لیتر در هزار لیتر آب				
آهن EDDHA			۱/۵-۲ کیلوگرم در هکتار		۱/۵-۲ کیلوگرم در هکتار		
کراپ مایع			۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب
پرو کا پی اس			۵-۷ لیتر در هکتار				۵-۷ لیتر در هکتار
کلسیم ۱۳۵					۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	
کلیر			۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب				
۱۲،۱۲،۳۶							۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار
پتاسول					۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار	۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار	
ابومیکس					۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		
روی ۱۵				۶۰۰-۷۰۰ گرم در هزار لیتر آب			
منیزیوم ۲۵			۲-۲/۵ کیلوگرم در هزار لیتر آب				

سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه یونجه

کود	آماده سازی زمین	*پس از کاشت بذو (آب اول فصل)	*رشد رویشی (۵-۱۰) ساعتی مترشدن	*رشد رویشی (۱۵-۲۰) ساعتی مترشدن	*زمان مبارزه با سرخرطومی یونجه	*قبل از ظهور گلها	*پس از چین
۱۰-۵۲-۱۰		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار					
۲۰,۲۰,۲۰			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار				
پتاسول						۲۵ کیلوگرم در هکتار	
ترن ۲۱							۲۵ کیلوگرم در هکتار
پرورگانیکی ۴۰		۵ لیتر در هکتار					
کراپ مایع			۱/۵-۲ در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ در هزار لیتر آب			
کوالیتی کا			۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب			
ابومیکس						۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	

*پس از هر چین مراحل تکرار گردد.

**سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه کلزا

کود	آماده سازی زمین	آب دوم آبیاری	زمان رزت (قبل از گلدهی)	همزمان با اولین سم پاشی علیه شته ها	خروج از رزت (قبل از باز شدن کامل گیاه)	پس از باز شدن کامل گیاه(مهراب با عطف کش ها)	با تشکیل اولین کپسول ها	حمله نماتدهای سن ۲
لنو	۷۵-۱۲۵ کیلوگرم در هکتار							
پرو کا پی اس					۵-۷ لیتر در هکتار			
۲۰،۲۰،۲۰			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار			
۱۰-۵۲-۱۰		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار						
۱۲،۱۲،۳۶					۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	
پروارگانیک ۴۰		۵ لیتر در هکتار			۵ لیتر در هکتار			
کراپ مایع			۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب				
کالیفوس			۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب					
کوالیتی کا			۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب			۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب		
سیمبئو کمبی			۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب					
کلسیم ۱۳۵					۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۳ لیتر در هزار لیتر آب		
بی.او.روی			۱ لیتر در هزار لیتر آب			۱ لیتر در هزار لیتر آب		
پروتینت کمبی ۲ پلاس					۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب			
۵۰۰ پیروکنن یک لیتری								۸-۱۰ لیتر در هکتار
سیتوسل			۵۰-۱۰۰ سی سی در صد لیتر آب					

* جلوگیری از ریزش کپسول ها

** سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

*** استفاده در سه نوبت به فاصله ۱۵-۲۰ روز

برنامه تغذیه آفتابگردان

کود	۴-۱۰ سانتی گیاه	آغاز رشد رویشی (۴ برگ به بالا)	رشد رویشی (قبل از ظهور جوانه انتهایی)	ظهور جوانه انتهایی (ساقه گل دهنده)	ظهور غنچه ها	ظهور گل آذین	گلدهی در طبق تا گلدهی کامل	زرد شدن طبق ها تا رسیدگی کامل
۱۰-۵۲-۱۰	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار							
۲۰,۲۰,۲۰				۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		
آن کاژل		۱۰-۱۵ کیلوگرم در هکتار						
۱۲,۱۲,۳۶			۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار		۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار	۵-۱۰ کیلوگرم در هکتار
پروارگانیک ۴۰	۵ لیتر در هکتار							
کراپ مایع	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب	۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب			۱/۵-۲ لیتر در هزار لیتر آب			
کوالیتی کا یا ساپ کا			۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب		۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب	۲-۲/۵ لیتر در هزار لیتر آب
روی ۱۵				۱-۱/۳ کیلوگرم در هزار لیتر آب				
بی.او.روی	۱ لیتر در هزار لیتر آب	۱ لیتر در هزار لیتر آب			۱ لیتر در هزار لیتر آب		۱ لیتر در هزار لیتر آب	
سیمبیلو کمبی	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب		۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب			۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب	

**سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

برنامه تغذیه زعفران

کود	آب اول	*آب دوم زاج آب	آب سوم (۲۰-۳۰ روز بعد از آب دوم)	آب چهارم (۲۰-۳۰ روز بعد از آب سوم)	بهمن و اسفند (گیاه فاقد ریشه)
پلی فوس یا پی ۱۲	۱۰ لیتر در هکتار				
پرو هیومیک ۴۰ پروارگانیک	۵ لیتر در هکتار	۵ لیتر در هکتار		۵ لیتر در هکتار	
ترن ۴۶	۲۰ کیلوگرم در هکتار				
پتاسول		۲۵ کیلوگرم در هکتار			
کالیفوس			۱۰ لیتر در هکتار		
کوالیتی کا					۱ لیتر در هزار لیتر آب
پروکاپی اس	۱۰** لیتر در هکتار	۱۰ لیتر در هکتار			
کراپ پودری		۱/۵ کیلوگرم در هکتار			
سیمبیو کمبی					۱ کیلوگرم در هزار لیتر آب

* بعد از برداشت گل این آب داده می شود.

** در صورت وجود قارچ و کنه استفاده شود.

*** سیلفرت در کلیه محلول پاشی ها جهت عملکرد بالا استفاده گردد.

ضمائم
و
نکات فنی

توصیه می شود قبل از مصرف کود، در صورت نیاز به

اختلاط با سایر کودها و سموم تست اختلاط پذیری انجام

پذیرد و در سطح محدود آزمایش شوند.

مقادیر توصیه شده بسته به نوع محصول، سن گیاه، شدت

کمبود و...متغیر است، توصیه می شود که برای بهینه کردن

اثر بخشی کود با کارشناسان مجرب منطقه یا شرکت

مشورت کنید.

ردیف	نام فارسی محصول	نام تجاری محصول	pH کود
۱	پروتینت کمبی ۱	PROTIENT COMBI 1	۱/۲-۳/۲
۲	پروتینت کمبی ۲ پلاس	PROTIENT COMBI 2 PLUS	۱/۲-۳/۲
۳	سیمبیو کمبی	SYMBIO COMBI	۲/۶-۴/۶
۴	پروتینت ابومیکس	PROTIENT ABUMIX	۱/۶-۳/۶
۵	برونه	BRONE	۷-۹
۶	پروتینت کوپر جی	PROTIENT CUPPER G	۷-۹
۷	پرومیکس آهن ۱۱	PROMIX Fe 11	۵-۷
۸	آیرون جی	IRON G	۱-۳
۹	پرومیکس روی ۱۵	PROMIX Zn 15	۵/۵-۷/۵
۱۰	پرومیکس روی پلاس	PROMIX Zn PLUS	۱/۸-۳/۸
۱۱	پروتینت ۱۲-۱۲-۳۶	PROTIENT 12.12.36	۳/۵-۵/۵
۱۲	پروتینت ۲۰-۲۰-۲۰	PROTIENT 20.20.20	۲/۷-۴/۷
۱۳	پروتینت ۱۰-۵۲-۱۰	PROTIENT 10.52.10	۴/۱-۶/۱
۱۴	پروتینت ۴۵۴	PROTIENT 454	۲/۵-۴/۵
۱۵	پرومیکس	PROLEX	۴/۱-۶/۱
۱۶	کالیپوس	KALIPHOS	۲/۷۵-۴/۷۵
۱۷	پروکسین کوالیتی کا	PROXIN QUALITY K	۱/۰۳-۱۲/۳
۱۸	پلی فوس	POLYPHOS	۴-۶
۱۹	پروکاپی اس پلاس	PROKPS plus	۱۱-۱۳
۲۰	اسپکترو ترن ۲۱	SPECTRO TURN21	۵/۴-۷/۴
۲۱	اسپکترو فرم امین	SPECTRO FORMAMIN	۵-۷
۲۲	پروتینت بی.او.روی	PROTIENT B.O.Zn	۵-۷
۲۳	پرومیکس کلسیم ۶۰۰	PROMIX Ca600	۵-۷
۲۴	پرومیکس کلسیم ۱۳۵	PROMIX Ca135	۵-۷
۲۵	پرومیکس منیزیم ۲۵	PROMIX Mg 25	خنثی یا کمی اسیدی
۲۶	اس فرمولا	S FORMULA	۳-۵
۲۷	پروفورته پلاس	PROFORTE PLUS	۳/۳-۵/۳
۲۸	پرونز	PRONEZ	۴/۶-۶/۶
۲۹	پروتینت ۳۲۰	PROTIENT 320	۳/۸-۵/۸
۳۰	پروتینت ۸۸۸	PROTIENT 888	۲/۶-۴/۶
۳۱	پروکسین ماکرومیک	PROXIN MACROMIC	۴-۶
۳۲	پروکسین ساپ کا	PROXIN SUP K	۳/۸-۵/۸
۳۳	ماتس	MANS	۱-۳
۳۴	پروتینت پی زد ان	PROTIENT PZn	۱-۳
۳۵	پروتینت کا هیومات	PROTIENT K HUMAT	۷/۵-۹/۵
۳۶	پرومیکس کراپ پودری	PROMIX CROP powder	۵-۷
۳۷	پروارگانیک ۴۰	PROORGANIC 40	۷-۹
۳۸	اسپکترو ویناس	SPECTRO VINAS	۴/۶-۶/۶
۳۹	سئوکس	SEUX	۷/۶-۹/۶
۴۰	پرومیکس کراپ مایع	PROMIX CROP liquid	۶/۵-۸/۵
۴۱	اسپکترو پی ۱۲	SPECTRO P12	۲/۵
۴۲	اسپکترو لنو	SPECTRO LEO	۵/۳-۷/۳
۴۳	پلنت آگرو	PLANT AGRO	۶-۸
۴۴	پروکسین پتاش	PROXIN POTASH	۵/۳-۷/۳
۴۵	پروکسین ۵۰۰	PROXIN 500	۶-۸
۴۶	اسپکترو سلوشن	SPECTRO SOLUTION	-
۴۷	سیلفرت	SILFERT	۶-۸
۴۸	فیتوفیکس	FITO FIX	۳-۵
۴۹	سیتوسل	CITO CEL	۲/۵-۴/۵
۵۰	روت دراو	ROOT DROW	۲/۵-۴/۵
۵۱	ماتریس	MATRIS	۵/۷-۷/۷
۵۲	پروفورت پتاسول	PROFERT POTASOL	۷
۵۳	اسپکترو ترن ۴۴	SPECTRO TURN 46	۵/۴-۷/۴
۵۴	پروکسین ۷ آب ژل	PROXIN 7UP JELL	۳/۲-۵/۲
۵۵	پروکسین آن کا ژل	PROXIN ON-K JELL	۳/۲-۵/۲
۵۶	کوپر بلو	Copper blue	۷-۹

اثر هم افزایی و رقابتی بین عناصر مختلف در جذب از طریق ریشه

Nutrient	N	P	K	Ca	Mg	S	Fe	Mn	Zn	Cu	Mo	B	NH ₄
N			a		s					a	s	a	
P			a	a	s		a		a	a			
K					a	s	s					a	a
Ca		a	a		a		a	a	a			a	a
Mg		s	a			s							a
S					s								
Na			a	a	a								a
Fe		a											
Mn							a						
Zn							a	a	a				
Cu							a	a					
Mo	s					a					s		
B													

۸: اثر رقابتی

۵: اثر هم افزایی

در این جدول ترتیب مقایسه ستون نسبت به ردیف می باشد. به عنوان مثال نیتروژن زیاد مانع جذب فسفر می شود و نه بالعکس.

آنچه در محلول پاشی باید بدانیم

محلول پاشی روشی است جهت کاهش مصرف کودهای شیمیایی در خاک و کاهش اثرات مخرب زیست محیطی کود.

با توجه به اینکه گیاهان قابلیت جذب عناصر غذایی را از طریق برگ ها و اندام های هوایی دارا می باشند و موفقیت در جذب از این طریق ۹۵ درصد و از طریق خاک با توجه به شرایط فیزیکی و شیمیایی خاک حدود ۱۰ درصد می باشد لذا امروزه محلول پاشی بسیار مورد توجه قرار گرفته است.

در pH های بالای خاک، آهک فراوان، سطوح بالای بی کربنات، متر اکم بودن خاک و کمی آب آبیاری که جذب عناصر غذایی توسط ریشه محدود می گردد محلول پاشی توصیه می شود. در طول مرحله زایشی در اثر رقابت برای جذب کربوهیدراتها بین دانه و میوه باریشه ها از فعالیت ریشه کاسته شده و محلول پاشی بسیار مؤثر است.

در شرایط نامساعد محیطی مانند شوری و خشکی و دمای نامناسب یا استفاده از آفت کش ها نیز محلول پاشی به دلیل کارایی پایین ریشه بسیار اثر بخش است.

در محلول پاشی کیفیت آب مورد استفاده بسیار مهم بوده و نباید شور باشد یا pH آن بالا باشد چرا که رسوب املاح باعث کاهش کارایی کود می گردد.

در صورت آمیختن چندین کود باهم یا با سموم از قابلیت اختلاط آنها مطمئن شوید. (تست اختلاط پذیری در بخش کوچکی از باغ یا مزرعه انجام پذیرد و در صورت عدم برگ سوزی پس از سه روز در گیاه در سطح وسیع محلول پاشی انجام گردد).

برای جلوگیری از برگ سوزی از مصرف بیش از غلظت توصیه شده توسط شرکت اجتناب کنید.

جهت افزایش سطح تماس کود با برگ از یک پخش کننده مناسب استفاده کنید (سیلفرت).

محلول پاشی در هوای خنک (صبح زود و یا عصر) صورت پذیرد.

حرارت محیط هنگام محلول پاشی زیر ۲۹ درجه باشد و جهت جلوگیری از هدر رفت کود سرعت باد حداقل باشد.

سه روز قبل از محلول پاشی آبیاری گیاه صورت پذیرد تا گیاه تشنه نباشد.

محلول پاشی در برگهای جوان و گیاهان پهن برگ بسیار مؤثرتر است.

ابتدا محلول پاشی عناصر پر مصرف و سپس عناصر کم مصرف صورت گیرد.

کیفیت آب آبیاری

از عوامل پایین بودن کیفیت آب آبیاری می‌توان به pH بالا و زیاد یون بی‌کربنات در آب آبیاری اشاره نمود. بدیهی است آبیاری واحدهای تولید با این قبیل آب‌ها سبب افزایش pH شیره سلولی و غیر فعال شدن عناصری مانند فسفر، آهن، روی و منگنز می‌شود.

لذا ارزیابی کیفیت آب آبیاری یکی از پارامترهای مهم در کشاورزی است. از آنجا که انواع مختلف آب جهت آبیاری مورد استفاده قرار می‌گیرد، پس لازم است که سیستم خاصی از استاندارد کیفیت آب برقرار شود. برای ارزیابی کیفیت آب آبیاری بایستی موارد زیر را در نظر گرفت:

شوری (غلظت کل املاح محلول).

غلظت سدیم به سایر کاتیونها.

غلظت کربنات و بی‌کربنات.

غلظت بر، کلر و سایر عناصر سمی.

شوری (غلظت کل املاح محلول)

جامدات محلول در آب (TDS) ترکیبات موجود در آب هستند که توسط صافی‌های معمولی حذف نمی‌شوند. جامدات محلول آب در واقع نمک‌ها و ترکیبات آب هستند که تجزیه شده و تشکیل یون‌ها را می‌دهند. شوری با پارامتر هدایت الکتریکی (EC) اندازه‌گیری می‌شود.

این اندازه‌گیری نسبی تعداد کل نمک‌های محلول در آب است. آب خالص یک هادی ضعیف است، در حالی که آب شور یک هادی خوب است. واحد متداول اندازه‌گیری EC (dS/m) دسی‌زیمنس بر متر می‌باشد. محصولات کشاورزی در حساسیت به شوری با توجه به گونه و مرحله رشد، متفاوت هستند. به طور کلی، گیاهان بالغ نسبت به شوری متحمل‌ترند.

غلظت سدیم به سایر کاتیونها

رایج‌ترین روش اندازه‌گیری سدیم در آب و خاک محاسبه جذب سدیم (SAR) است. SAR نسبت غلظت سدیم به مجموع غلظت کلسیم (Ca) و منیزیم (Mg) (در یک نمونه تعریف می‌شود). SAR در واقع ارزیابی پتانسیل مشکلات نفوذ به علت عدم تعادل سدیم در آب آبیاری می‌باشد.

خطر بی کربنات و شوری آب

یکی از پارامترهای مهمی که برای سنجش کیفیت آب آبیاری بایستی اندازه گیری شود آنیون بی کربنات است؛ چرا که بی کربنات باعث رسوب کلسیم و به مقدار کمتری رسوب منیزیم می شود. این عمل باعث افزایش SAR محلول خاک و به دنبال آن باعث بالا رفتن ESP خاک می شود. گرچه رسوب کربنات ها در آب های سطحی معمول است، ولی این عمل در آب های زیرزمینی از شدت بیشتری برخوردار است.

آب های زیر زمینی با CO_2 موجود در خود و غلظت زیاد بی کربنات در حالت تعادل هستند و به محض استخراج این آب ها و قرار گرفتن در معرض هوای آزاد، CO_2 آن ها متصاعد می شود و کلسیم و منیزیم موجود به صورت کربنات ها رسوب می کنند.

به فرض این که کلیه کلسیم و منیزیم ها به صورت کربنات رسوب کنند، بنابر نظر ایتون (Eaton) در سال ۱۹۵۰، کربنات سدیم باقی مانده را می توان مطابق معادله زیر محاسبه کرد:

$$RSC = (CO_3^- + HCO_3^-) - (Ca^{++} + Mg^{++})$$

غلظت یون ها بر حسب میلی اکی والان بر لیتر می باشد.

کلاس بی کربنات	RSC (meq/l)	خطر بی کربنات
۱	< ۱,۲۵	آب مناسب برای آبیاری (مناسب)
۲	۱,۵ - ۲,۵	تناسب آب برای آبیاری متوسط (قابل حمل)
۳	> ۲,۵	آب نامناسب برای آبیاری (نامناسب)

غلظت پر، کلر و سایر عناصر سمی

عامل مهم دیگر در ارزیابی کیفیت آب، عناصر سمی است. در آب های مناطق خشک، ممکن است عناصری مثل کلر، سدیم و بُر به مقدار زیاد وجود داشته و باعث مسمومیت گیاه شوند. علاوه بر آن، آبهای آلوده مانند پس آب های صنعتی دارای عناصر سمی مانند: کادمیوم (Cd)، سرب (Pb) و نیکل (Ni) می باشند. به نحوی که غلظت این عناصر در آب فراوان است و برای گیاه ایجاد مسمومیت میکند. حد مجاز عناصری مانند آلومینیوم (Al)، بریلیوم (Be)، سلنیوم (Se) و نیکل در آب بسیار کم است و اگر از این حد مجاز بیشتر شوند برای گیاه ایجاد مسمومیت می کنند.

اصلاح کننده های آب:

ژپسیم، سولفور دی اکسید، پلی سولفید، آمونیوم تیو سولفات

اختلاط آب با گوگرد و چندین ماده شیمیایی می تواند در بهبود کیفیت آن بسیار مؤثر باشد و این مسئله به شرایط آب و خاک بستگی دارد. کیفیت آب به نمک های موجود در آن (EC_w)، نسبت جذب سدیم (SAR)، میزان یون های سمی موجود در آن بستگی دارد. اصلاح کننده های گوگردی سرعت نفوذپذیری آب های سبک را افزایش داده و SAR آب را ثابت نگه داشته و یا بهبود می بخشند. همچنین احتمالاً به شستن خاک از یون های اضافی کمک می نماید. افزایش آمونیاک بدون آب، باعث افزایش pH آب شده و اصلاح کننده های گوگردی به طور مؤثری pH را پایین آورده و دسترسی کودهای از ته بکار رفته را بهبود می بخشند. در انتخاب اصلاح کننده آب، تفاوت اصلاح کننده ها، واکنش های آن ها، و شرایط آب و خاک و سیستم آبیاری باید بررسی و در نظر گرفته شود. درست است که با بکار بردن مقدار زیادی از اصلاح کننده هایی مانند سولفوریک اسید، خاک های شور اصلاح شده و مواد غذایی موجود در خاک به راحتی در دسترس گیاه قرار می گیرند ولی معمولاً این مقدار زیاد به علت خوردگی نهر های بتونی و لوله های آبیاری، توصیه نمی شود. به دلیل حلالیت کم ژپسیم و SO_2 ، این ترکیبات نیز اصلاحات مورد نیاز را ایجا نمی نمایند.

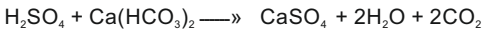
اصلاح کننده آب بیشتر باعث اصلاح آب و سطح خاک می گردد تا اصلاح منطقه ریشه. بهبود ارتباط بین خاک- هوا- آب و افزایش عمق ریشه باعث بهبود راندمان جذب مواد غذایی و آب مورد استفاده می شود.

ژپسیم:

برای مدتی از ژپسیم برای اصلاح آب استفاده می شد. خاصیت اصلاح کنندگی این ماده برای اصلاح SAR آب، مربوط به کلسیم موجود در آن می باشد. حلالیت کم ژپسیم باعث می شود که کلسیم به حد مورد نیاز وارد آب نشود و ذرات ریز آن ممکن است مسیر و سایل توزیع آب را مسدود نمایند. یک راه ساده بکار بردن ژپسیم این است که قطعات درشت این ماده را در داخل نهر های آب قرار می دهند تا با عبور آب بتدریج در آب حل شوند. ژپسیم خرد شده به قطعات درشت ارزان تر بوده و بهتر است که در نهر های باز از این قطعات استفاده شود. ژپسیم نمک خنثی است که کلسیم مورد نیاز برای اصلاح SAR آب را فراهم می نماید.

سولفوریک اسید:

سولفوریک اسید برای اصلاح آب استفاده می شود. سولفوریک اسید نه تنها الکترولیت موجود در آب را افزایش می دهد بلکه کربنات و بی کربنات موجود در آن را نیز کاهش داده و با از آن خارج می کند.

در نتیجه واکنش های فوق SAR آب کاهش می یابد این واکنش نشان می دهد که Ca تمایل خواهد داشت که در محلول باقی مانده و به صورت رسوب CaCO_3 از محلول خارج نشود. کربنات و بی کربنات برای جذب مواد غذایی مضر هستند.

خارج شدن بی کربنات از آب امکان جذب عناصر را بهبود می بخشد. همچنین کاهش کربنات در آب، میزان جذب سدیم یا سمیت آن را کاهش نمی دهد. از آن جایی که رسوبات CaCO_3 در خاک مانند سیمان عمل می نمایند بنابراین خروج کربنات از خاک به از بین بردن سختی خاک کمک می کند.

آب آبیاری که با اسید مخلوط شده می تواند به نهر های بتونی و لوله های فلزی صدمه بزند. با تنظیم pH آب در حدود ۶-۷ می توان این مشکل را تا حد زیادی حل نمود و این pH برای آب بسیار مناسب است. اندازه گیری مداوم pH آب و استفاده از دستگاه های اتوماتیک جهت قطع جریان آب به مقدار زیادی از خطرانی که با استفاده از این اصلاح کننده ها همراه است جلوگیری می نماید.

در سیستم آبیاری قطره ای و یا پاشنده تحت فشار، ممکن است به منظور جلوگیری از تشکیل رسوبات کلسیت بر روی نازل و یا سیستم پاشنده مقدار کمی اسید به آب اضافه شود. در مورد سیستم باز، CO_2 وارد اتمسفر می شود.

در سیستم تحت فشار، به دلیل CO_2 به دام افتاده، اسید کمتری مورد نیاز می باشد. بنابراین اگر اسید بر اساس بی کربنات و آمونیاک موجود در آب اضافه نشود ممکن است که مشکل خوردگی به وجود آید.

سولفور دی اکسید:

سولفور دی اکسید به آسانی توسط خاک جذب شده و به H_2SO_4 تبدیل می شود. در صورتی که به داخل خاک تزریق شود گوگرد موجود در خاک به راحتی در دسترس گیاه قرار خواهد گرفت و دسترسی گیاه به Fe ، Zn ، و P را در خاک های شور بهبود می بخشد.

همچنین سولفور دی اکسید برای اصلاح آب مفید است و به مقدار زیادی به همین منظور مصرف می شود. گاز SO_2 متر اکم شده می تواند بدین منظور مصرف شود ولی اخیرا استفاده از دستگاه هایی که گوگرد را می سوزانند و SO_2 تولید می نمایند متداول شده است.

سولفور دی اکسید SO_2 که در این دستگاه ها تولید می شوند به آب آبیاری اضافه می شوند. آب با SO_2 واکنش داده و H_2SO_3 تشکیل شده و اکسید شده و به H_2SO_4 تبدیل می شود. بنابراین مواردی که برای اختلاط سولفوریک اسید بیان شد در مورد SO_2 نیز صدق می کند. با توجه به اینکه حلالیت سولفور دی اکسید در خاک بسیار کم است بنابراین استفاده از این ماده برای اصلاح خاک توصیه نمی شود.

پلی سولفیدها:

کلسیم پلی سولفید (CPS) یا آهک گوگردی و آمونیم پلی سولفید (APS) به طور گسترده ای به عنوان اصلاح کننده آب استفاده می شوند. این مواد به صورت مایع بوده و به شدت قلیایی هستند و زمانی که با آب مخلوط می شوند گوگرد کلونیدی تولید می نماید.

با افزایش پلی سولفیدها در آب pH آب به شدت افزایش می یابد. زمانی که پلی سولفیدهای قلیایی توسط آب رقیق می شوند pH آن ها به کمتر از ۱۰ کاهش یافته و گوگرد به صورت کلونیدی از محلول جدا می شود و یون ها به رس ها متصل شده و جایگزین Na^+ می شوند.

مقداری گوگرد کلونیدی در نهرها ترسیب می شوند ولی بیشتر آن ها به سمت مزارع حرکت می کنند و وارد خاک می شوند. در سیستم آبیاری جوی و پشته ای با اکسیداسیون گوگرد قابلیت دسترسی مواد مغذی موجود خاک در مناطقی که گوگرد کلونیدی تجمع یافته اند، بهبود می یابد. این مناطق معمولاً به دور از ریشه گیاهان هستند.

نفوذپذیری در بسیاری موارد بهبود یافته است و عملکرد APS نسبت به H_2SO_4 و CPS بهتر است. متوجه شده اند که با افزایش مقدار ژیبس ————— و SO_2 بکار برده شده، میزان نفوذپذیری نیز افزایش می یابد ولی در مورد بکار بردن CPS به مقدار کم و یا در حد متوسط حداکثر نفوذپذیری بدست می آید.

کاهش نفوذپذیری خاک با افزایش مقدار پلی سولفید، مربوط به بسته شدن منافذ خاک توسط گوگرد کلونیدی می باشد. مشخص شده است که راندمان محصول با استفاده از APS نسبت به CPS افزایش می یابد ولی CPS سرعت نفوذپذیری را نسبت به APS بیشتر افزایش می دهد. رسوبات گوگردی که با استفاده از پلی سولفیدها تولید می شود، استفاده از آن را در سیستم آبیاری تحت فشار و قطره ای محدود می کند.

آمونیم تیو سولفات:

آمونیم تیو سولفات (ATS) یک منبع مایع برای ازت مورد نیاز گیاه بوده و بسیار محلول است و برای استفاده در سیستم آبیاری تحت فشار و قطره ای بسیار مناسب است. بکار بردن این ماده در آب نه تنها به خوبی ازت مورد نیاز گیاه را تأمین می نماید بلکه این ماده، معادل سایر اصلاح کننده ها قادر به خارج کردن سدیم از آب می باشد.

آمونیم تیو سولفات نسبت به آمونیم نیترات و سه ماده گوگردی دیگر (APS، ABS، و CPS) که برای بهبود نفوذپذیری خاک بکار می روند، بسیار بهتر است. نتایج بدست آمده نشان می دهند که ATS برای بهبود سرعت نفوذپذیری بسیار مؤثر است و در ضمن pH خاک را نیز کاهش می دهد. همچنین با استفاده از ATS مشکل از دست دادن ازت به صورت denitrification، وجود ندارد.

اصلاح خاک های شور:

یک روش خیلی ساده برای اصلاح خاک های شور آبشویی می باشد که با آب با شوری پایین و کیفیت بالا صورت می گیرد.

مشکلات آبشویی خاک های شور:

فقدان یا کمبود آب با کیفیت مناسب به ویژه در مناطق خشک و نیمه خشک علی الخصوص زمانی که فصل رشدمان با تاخیر همراه باشد .

وجود سفره آب زیرزمینی در نزدیکی سطح زمین ، اگر سطح سفره بالا باشد شوری خاک را تشدید می کند و راه حل این مشکل تنها زهکشی است .

وجود سخت کفه در خاک که تقریباً همان مشکل بالا را ایجاد می کند ، در رابطه با سخت کفه یا کفه شخم باید از شخم عمیق استفاده کرد یا از لوله های زهکش استفاده نمود .

عدم مسطح بودن اراضی که قبل از آبشویی نیاز به تسطیح اراضی داریم .

کم بودن سرعت نفوذ آب در خاک یا کم بودن هدایت هیدرولیکی خاک که اگر به دلیل سله باشد بایستی سله شکنی صورت گیرد یا هدایت هیدرولیکی خاک را با اضافه کردن ماده آلی و ایجاد ساختمان مطلوب در خاک بالا برد .

اصلاح خاک های سدیمی و شور - سدیمی :

اگر خاک سدیمی باشد راه های اصلاح آن مشخص است ولی اگر شور- سدیمی باشد بدترین کار این است که ابتدا مشکل شوری را برطرف کنیم و خاک را به خاک سدیمی تبدیل کنیم، در این مواقع ابتدا باید مشکل سدیمی بودن را برطرف کرد بعد مشکل شوری را ، حتی یکی از راه های اصلاح خاک های سدیمی تبدیل آنها به خاک های شور- سدیمی است که البته این راه اصلاح فرآیند کندی است .

اصلاح کننده های خاک های سدیمی :

استفاده از این اصلاح کننده ها به دو عامل بستگی دارد:

✓ عدم وجود آهک در خاک ✓ وجود آهک در خاک

عدم وجود آهک در خاک: این امر به منزله عدم وجود منبع Ca در خاک است پس از بیرون باید Ca را اضافه کنیم . ما بدین منظور استفاده از کود کلسیم ۱۳۵ را پیشنهاد می کنیم.

وجود آهک: اگر آهک در خاک ولی در عمق باشد به وسیله شخم عمیق می توان آهک را به سطح آورد . در صورت وجود آهک باید کاری کرد که آهک حل شود و Ca آن آزاد گردد که برای این منظور از کودهای حاوی یون سولفات نظیر ترن ۲۱ و پرو-کاپی-اس استفاده میکنیم. گوگرد عنصری و یون سولفات طی فرایندهای شیمیایی تولید اسید سولفوریک می کنند، اسید سولفوریک با آهک وارد واکنش شده و گچ ($CaSO_4$) را تولید می کنند کلسیم حاصل از آن با سدیم در فاز تبدالی قرار می گیرد و سولفات سدیم تولید می شود که بوسیله آبیاری از خاک خارج می شود و مشکل سدیمی بودن خاک برطرف می گردد.

اطلاعات مفید
عناصر ماکرو، ثانویه و ریز
مغذی ها

عناصر غذایی ماکرو:

الف) عناصر اولیه

۱) نیتروژن

نیتروژن بخشی از همه سلول های زنده است. برای بخشی از پروتئین ها آنزیمها و فرایندهای متابولیکی شامل سنتز انرژی و انتقال انرژی لازم است.

✓ نیتروژن بخشی از کلروفیل می باشد (رنگ دانه های سبز) که وظیفه فوتوسنتز در گیاه را بر عهده دارد.

✓ برای رشد سریع و تولید میوه و دانه و بهتر کردن کیفیت برگ و دانه گیاه لازم است.

✓ بطور کلی نیتروژن از طریق به کار بردن کود و از طریق هوا بدست می آید. (لگوم ها ازت را از اتمسفر و آب بارندگی و به مقدار کم از خاک جذب می کنند.)

کمبود نیتروژن

نشانه های کمبود نیتروژن در گیاهان:

نیتروژن همانطور که کیفیت محصول را تحت تأثیر قرار می دهد کمیت محصول را نیز تحت تأثیر قرار می دهد. کمبود نیتروژن رشد و توسعه رویشی گیاه را خیلی ضعیف می کند. در کمبود نیتروژن برگها ممکن است اندازه نرمال نداشته باشند و در کمبودهای شدید سبز روشن و یازرد شوند.

• نشانه های کلروز که در اثر کمبود نیتروژن در برگها رخ می دهد برخلاف نشانه های کمبود دیگر عناصر متحدالشکل می باشد. بطور مثال تغییر رنگ در همه کناره های برگ یکسان است و این تغییر رنگ از قسمتهای انتهایی آغاز می شود و به سمت قسمتهای درونی برگ پیشروی می کند.

• کمبود نیتروژن ابتدا در برگهای پیر اتفاق می افتد و اگر کمبود ادامه یابد این نشانه ها در برگهای جوان نیز دیده می شوند.

چنین تغییرات رنگی که در اثر کمبود نیتروژن در گیاه رخ می دهد به این حقیقت اشاره دارد که کلروفیل درون گیاه کافی نیست و عدم کفایت آن از فرایندهای فوتوسنتز در گیاه جلوگیری می کند. در چنین شرایطی گیاه زود به شکوفه می رود و بنابر این دوره رشد گیاه نسبت به حالت نرمال کوتاه تر می شود.

• کمبود نیتروژن همچنین باعث کاهش تولید دانه، گل و میوه می شود و سیستم ریشه ای گیاه را ضعیف می کند.

مقادیر بالای نیتروژن

نیتروژن زیاد نیز مانند کمبود نیتروژن اثرات مضرى در گیاه دارد.

● مقادیر بالای نیتروژن رشد رویشی را در گیاه تقویت می کند، لذا سبب تأخیر در به گل رفتن و کاهش تولید میوه می شود که به دنبال آن کاهش کیفیت را نیز خواهیم داشت.

● نیتروژن زیاد همچنین سبب کاهش مقاومت گیاه به عوامل بیماریزا و دماهای پایین می گردد.

در نتیجه جذب مکرر مقادیر بالای نیتروژن از کودها توسط درختان میوه سبب تخریب گیاه در پاییز در اثر یخ زدگی می شود.

نیاز به نیتروژن در گیاهان

نیاز گیاهان به نیتروژن متفاوت است مقادیر نیتروژنی که گیاهان مختلف از طریق خاک جذب می کنند به نوع و گونه گیاهی بستگی دارد. بنابراین اختلاف بین غلات و لگوم ها قابل توجه می باشد. در حقیقت در حالیکه غلات به سرعت نیتروژن خاک را مصرف می کنند، لگوم ها نیتروژن در خاک تولید می کنند، بنابراین کمبود نیتروژن در غلات بیشتر دیده می شود. با این وجود نشانه های کمبود ازتی که در چنین گیاهانی دیده می شود در بسیاری از موارد به واسطه خشکی، دمای پایین و شرایط بد آب و هوایی می باشد تا عدم دسترسی به نیتروژن کافی در خاک. زیرا عوامل و تنش های مذکور سبب کاهش نیتروفیکاسیون (تبدیل ازت به آمونیوم قابل جذب گیاه) در خاک می شود. در این شرایط توسعه ریشه ای گیاه نیز کاهش میابد. در خشکیهای ممتد و شدید اگرچه خاک ممکن است مقادیر کافی از نیتروژن را داشته باشد اما جذب نیتروژن توسط گیاه کاملاً متوقف شده و گیاه می میرد.

کمبود نیتروژن در شرایط مذکور در گیاهان لگوم نیز رخ می دهد. دلیل این امر این است که فعالیت باکتریهای سازنده ندول ها که قادر به استفاده از نیتروژن اتمسفری می باشند و عمل نیتروفیکاسیون را انجام می دهند تا به گیاه سود برسانند به وسیله شرایط بد آب و هوایی بطور مستقیم متوقف می شود. به دلیل نیاز زیاد درختان میوه به این عنصر غذایی کمبود ازت در درختان میوه بسیار زیاد دیده می شود. در میان درختان میوه هلو به کمبود ازت بسیار حساس است، بنابراین خسارتی که این درختان در اثر کمبود ازت می بینند خیلی بیشتر از سایر درختان میوه می باشد.

۲) فسفر

فسفر نیز مانند ازت یک جز مهم در فوتوسنتز می باشد.

✓ تشکیل قند، روغن و نشاسته به آن وابسته است.

✓ به بلوغ مناسب گیاهان، مقاومت به استرس و تبدیل انرژی نوری به انرژی شیمیایی در گیاهان کمک می کند.

✓ بر روی رشد سریع گیاه تأثیر می گذارد.

✓ به رشد و توسعه ریشه و شکوفه زنی کمک می کند.

کمبود فسفر

نشانه های کمبود فسفر در گیاهان:

نشانه هایی که در کمبود فسفر در گیاه دیده می شوند به نشانه های کمبود ازت در موارد معینی شبیه است. در حقیقت کمبود فسفر نیز در دوره اولیه رشد بیشتر رخ می دهد و سبب رشد خیلی ضعیف گیاه می شود.

● کمبود فسفر علاوه بر قسمتی از گیاه که بالای خاک است اثر مهمی بر روی سیستم ریشه ای دارد و تشکیل ریشه و رشد و توسعه آن را بسیار ضعیف می کند. لذا ریشه گیاهان با کمبود فسفر به شدت تخریب می شوند.

● فسفر برای تشکیل دانه در گیاه ضروری است و دانه های یکی از مکانهای ذخیره فسفر هستند.

● فسفر برای بلوغ سریع و مقاومت گیاه به بیماریها بسیار حائز اهمیت است.

● در شرایط کمبود فسفر برگها ممکن است اندازه طبیعی نداشته باشند و رنگ آنها تغییرات مختلفی داشته باشد. در کمبود فسفر برگها ابتدا نسبت به حالت نرمال سبز تیره می شوند و سپس ارغوانی و یا قهوه ای می شوند. رنگ سبز تیره ای که برگها در ابتدا نشان می دهند نتیجه جذب بالای نیترژن نسبت به حالت نرمال در موارد کمبود فسفر است و در این شرایط تجمع ازت در پیکره گیاه را داریم. رنگ ارغوانی که پس از آن در گیاه ظاهر می شود به تجمع قند در پیکره گیاه مربوط است، زیرا قند به نشاسته و سلولز تبدیل نمی گردد و لذا در چنین شرایطی قند در پیکره گیاه به طور غیر طبیعی زیاد می شود، این افزایش غیر طبیعی قند سبب افزایش رنگ دانه های آنتوسیانین در برگ ها می گردد که رنگ ارغوانی گیاه را ایجاد می کند.

نیاز به فسفر در گیاهان

کمبود فسفر بر روی میوه اثری متفاوت نسبت به کمبود ازت بر روی میوه دارد:

✓ نقش مستقیم در گلدهی و تولید دانه دارد.

✓ رنگ زمینه میوه ها در کمبود فسفر سبز می شود.

✓ میوه ها و مغز میوه ها نرم می شود.

✓ میوه هایی که کمبود فسفر دارند به دلیل بالا بودن محدوده اسیدی خصوصیات حفظ و نگهداری

و انبارداری خوبی ندارند. لذا کمبود فسفر نه تنها کمیت محصول را کاهش می دهد بلکه کیفیت

محصول را نیز تحت تأثیر قرار می دهند.

کمبود فسفر ممکن است در شرایط آب و هوایی نامناسب مانند بارندگی شدید و هوای سرد رخ

دهد. گاه نشانه های کمبود فسفر در گیاه ممکن است با وجود مقادیر بالای فسفر در خاک دیده

شود. در این شرایط رشد و توسعه ریشه بسیار آهسته تر از حالت نرمال می شود و ریشه های

ضعیف نمی توانند با فسفر خاک تماس برقرار کنند.

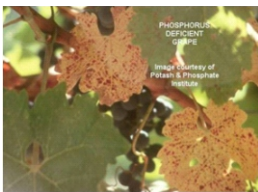
به همین دلیل در شرایط آب و هوایی بهتر رشد سریع ریشه را داریم و کمبود فسفر ظاهر نمی

گردد. نشانه های کمبود فسفر در شرایط آب و هوایی به علت کاهش جذب فسفر دیده می شود و

رشد گیاه را ضعیف تر می کند و کمیت محصول را نیز کمتر از حالت نرمال می کند. به عبارت

دیگر جذب فسفر توسط گیاه کاهش میابد. کمبود منیزیم نیز از استفاده مفید گیاه از فسفر خاک

جلوگیری می کند.

کمبود فسفر در انگور

کمبود فسفر

۳) پتاسیم

پتاسیم نقش مهمی در گستره عظیمی از عملکردهای فیزیولوژیکی که برای رشد گیاه و شروع سنتز پروتئین لازم است ایفا می‌کند و بالانس و تعادل آب در گیاه را تنظیم می‌کند.

✓ کمبود پتاسیم در گیاه با پسرقت رشد گیاه و ایجاد کناره های تیره و زرد شده برگ در گیاه مشخص می‌شود.

✓ در کمبود پتاسیم در گیاه ضعفی و کاهش مقاومت در برابر بیماری رخ می‌دهد.

✓ پسرقت در رشد میوه و تأخیر در رشد طولی میوه و اتفاقات مشابهی رخ می‌دهد.

✓ پتاسیم بر روی قند و متابولیسم ازت موثر می‌باشد.

✓ پتاسیم به انتقال مواد آلی سنتز شده به ارگان های مورد نیاز گیاه کمک می‌کند.

✓ به بلوغ آسان گیاه کمک می‌کند.

✓ کیفیت محصول در گیاه را افزایش می‌دهد.

✓ پتاسیم بیشتر از ازت در گیاه جذب می‌شود.

✓ پتاسیم عنصر مهمی برای افزایش تولید پروتئین، فوتوسنتز، کیفیت میوه و

مقاومت در برابر بیماریها می‌باشد.

کمبود پتاسیم

نشانه های کمبود پتاسیم در گیاهان:

در کمبود پتاسیم نشانه کلروز عمومی در برگها در ابتدا در برگهای پیر دیده می‌شود. دلیل این امر توان انتقال عنصر در پیکره گیاه مانند بسیاری از ریز مغذیها می‌باشد، پتاسیماز قسمتهای پیر به قسمتهای جوان و در حال رشد انتقال میابد. لذا کمبود در ابتدا در برگهای پیر دیده می‌شود. لذا برگهای جوان ممکن است تا مدت‌ها رنگ سبز خود را حفظ کنند. در کمبود های متوالی و شدید پتاسیم در گیاه این نشانه های کلروز و کمبود در برگهای جوان نیز ظاهر می‌شوند.

● در کمبود پتاسیم نشانه کمبود در ابتدا در لبه های برگها دیده می‌شوند و از انتهای برگ آغاز شده و سبب می‌شود این قسمتها زرد شوند. سپس قسمتهای زرد شده تیره می‌شوند و اگر کمبود پتاسیم ادامه پیدا کند بافت این قسمتها می‌میرد. در حقیقت قسمتهای درونی برگ تا مدت‌های طولانی شرایط نرمال را خواهند داشت. از آنجایی که نشانه کلروزی که در برگها رخ می‌دهد در کمبود پتاسیم بسیار شاخص است تقریباً هیچ ریسکی در اشتباه گرفتن این نشانه ها با نشانه هایی که در کمبود های دیگر عناصر معدنی رخ می‌دهد وجود ندارد.

● در میان سایر درختان میوه کمبود پتاسیم در درخت هلو، مکرراً مشاهده شده در حالی که کمبود پتاسیم در درختان سیب که تحت همان شرایط رشد می‌کنند دیده نشده است. از آنجا که نیاز دو درخت هلو و سیب به پتاسیم متفاوت می‌باشد کمبود پتاسیم در درختان هلو رایج‌تر است و نیاز هلو به پتاسیم بیشتر می‌باشد.

● کود با مقادیر ازت بالا در خاکهایی که پتاسیم آنها ضعیف است و در زمین‌های آهکی کمبود پتاسیم در درختان هلو را افزایش می‌دهد. زیرا کلسیمی که در خاک بواسطه آهک‌رها می‌شود از اینکه هلو پتاسیم کافی و مفید از خاک بدست آورد جلوگیری می‌کند و نیز نیاز پتاسیم در گیاه در مقایسه با شرایط معمولی بواسطه اثر کودهایی با مقادیر بالای نیتروژن افزایش می‌یابد.

● کمبود پتاسیم همچنین اثر قابل توجهی بر روی کیفیت میوه می‌گذارد و سبب کاهش مقاومت گیاهان در برابر عوامل بیماری‌زا می‌شود و سبب تخریب بخش عظیمی از گیاهان می‌شود.

ب) عناصر ثانویه

۱) کلسیم

کلسیم بخش ضروری دیواره سلولی گیاهان است و سبب مقاومت گیاه می‌گردد. به علاوه برای از بین بردن اثرات مضر شوری و قلیائیت در خاک نیاز است.

منابع کلسیم، آهک دولومیتی و گچ و سوپر فسفات (سنگ فسفات) می‌باشد.

✓ کلسیم بسیاری از آنزیم‌ها را در گیاه فعال می‌کند.

✓ یک جز ساختاری دیواره‌های سلولی است و در حرکت آب، رشد و تقسیم

سلولی نقش مهمی دارد.

✓ عنصری است که برای جذب ازت و سایر عناصر در گیاه لازم می‌باشد.

✓ در گیاه غیر متحرک بوده و بایستی مکرراً به گیاه داده شود.

✓ گیاهان بدون کلسیم رشدشان ممکن نیست.

✓ عنصری است که در گیاهان بدنبال مصرف ازت و پتاسیم مصرف می‌گردد.

کمبود کلسیم

نشانه های کمبود کلسیم در گیاهان:

- ✓ پیکره گیاه باریک شده و جوانه ها و بخش چوبی گیاه می میرد.
- ✓ برگهای پیر ممکن است رنگ طبیعی خود را حفظ کنند ولی برگ های جوان ممکن است دچار زردی شوند.
- ✓ انتهای ریشه ها و مریستم انتهایی ریشه می میرد.
- ✓ در کمبود کلسیم سیستم ریشه ای محدود را خواهیم داشت.
- ✓ مقدار اگزالیک اسید که اثر سمی بر روی بافتهای گیاهی دارد افزایش میابد.
- ✓ در سبزیها پوسیدگی جوانه انتهایی- نرمی و شکنندگی انتهایی دیده می شود. (end softening)
- ✓ پوست بیرونی میوه خراب می شود، خشکیده می شود، زرد می شود و میوه ها ترک می خورد و مغز میوه تقلیل می رود و در پوسته بیرونی میوه پوسیدگی زود هنگام مشاهده می گردد.

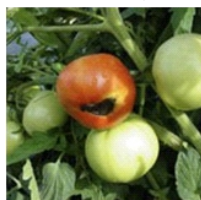
کمبود کلسیم در فلفل

کمبود کلسیم در مرکبات

کمبود کلسیم در سیب

کمبود کلسیم در گوجه فرنگی

۲) منیزیوم

منیزیوم بخشی از کلروفیل است که برای فوتوسنتز در همه گیاهان سبز نیاز است. به علاوه منیزیوم به فعالسازی بسیاری از آنزیم های گیاهی مورد نیاز رشد گیاه کمک می کند. منابع منیزیوم برای گیاهان مینرال های خاک، مواد ارگانیک و آلی، کود و سنگ آهک دولومیتی می باشد.

کمبود منیزیم

نشانه های کمبود منیزیم در گیاهان:

از آنجاییکه که منیزیم جزئی از کلروفیل می باشد. ممکن است در شرایط کمبود منیزیم کلروفیل کافی تشکیل نشود که نتیجه طبیعی آن نشانه کلروز در برگها می باشد.

✓ کمبود منیزیم در ابتدا در برگهای پیر رخمی دهد. این امر نشان می دهد که منیزیم ممکن است درون گیاه مانند ازت، فسفر و پتاسیم حرکت کند.

✓ در موارد کمبود منیزیم، خطوطی با رنگ روشن بین رگبرگهای اصلی برگها و در کناره های برگ بطور مشخصی دیده می شوند. در حالیکه رنگ سبز بطور کامل بین رگبرگهای برگ و کناره های برگ از بین می رود، کناره های برگ ممکن است رنگ طبیعیشان را برای یک دوره زمانی طولانی حفظ کنند.

✓ در مواقع کمبود شدید منیزیم برگها تقریباً سفید رنگ شده و از همان لحظه شروع به ریزش می کند. ریزش برگ گاهی آنچنان شدید می شود که با وجود اینکه در درختان میوه، میوه های زیادی وجود دارد بویژه در درختان سیب تقریباً هیچ برگ باقی نمی ماند. در چنین مواردی تنها تعداد کمی برگ در اندامهای هوایی بالای درخت مشاهده می شود.

✓ کمبود منیزیم سبب می شود رشد گیاه ضعیف شود و بنابراین نتیجه مهم آن کاهش مقدار محصول می باشد. با این وجود کمبود منیزیم که در انتهای دوره رشد گیاهان یک ساله رخ می دهد اثر خیلی مهمی بر روی مقدار تولید این گیاهان ندارد و اثر شدید آن بر روی گیاهان چند ساله مانند درختان میوه می باشد.

✓ مقادیر کم نیتروژن در خاک و شرایط آب و هوایی خشک نیز بطور شدیدی کمبود منیزیم را افزایش می دهد.

غلات در میان گیاهان زراعی به کمبود منیزیم بسیار حساس هستند، در میان غلات جو دو سر به کمبود منیزیم حساسترین می باشد. در موارد کمبود شدید منیزیم بر روی برگهای غلات لکه های نوکروتی زیادی دیده می شوند.

کمبود منیزیم در غلات

۳) گوگرد

گوگرد ممکن است در خاک با آب باران تولید شود، همچنین در کودهای معینی به عنوان یک افزودنی جمع می‌گردد. استفاده از جیپس‌سیم (گچ) همچنین سطح گوگرد خاک را افزایش می‌دهد. گوگرد جز مواد تشکیل‌دهنده کودهای معینی است. سولفات پتاسیم، سولفات آمونیوم، سولفات روی، سولفات آهن، سولفات منیزیم و سولفات منگنز و...)

نقش گوگرد در گیاه:

- ✓ یک عنصر غذایی مورد نیاز برای پروتئین سازی گوگرد می‌باشد.
- ✓ گوگرد فعالیتها و توسعه آنزیمها و ویتامین‌ها را حمایت می‌کند.
- ✓ به تشکیل کلروفیل کمک می‌کند.
- ✓ رشد ریشه و تولید دانه را افزایش می‌دهد.
- ✓ به افزایش مقاومت گیاه در برابر سرما کمک می‌کند.

کمبود گوگرد

نشانه های کمبود گوگرد در گیاهان:

- ✓ از آنجایی که ترکیب کلروفیل به حضور سطح کافی از گوگرد درون گیاه برای اضافه شدن به دیگر فاکتورها نیاز دارد لذا نشانه های کلروز در ابتدا به دلیل کمبود گوگرد رخ می‌دهد. نشانه کلروز در برگها که بواسطه کمبود گوگرد رخ می‌دهد بسیار شبیه به نشانه های وابسته به کمبود نیتروژن می‌باشد، زیرا رنگ کل برگ در کمبود هر دو عنصر غذایی بطور یکسانی تغییر می‌کند.
- ✓ با وجود این کمبود نیتروژن در ابتدا در برگهای پیر دیده می‌شود ولی کمبود گوگرد در ابتدا در برگهای جوان دیده می‌شود، این شرایط تشخیص اینکه کدام عنصر غذایی در برگ ایجاد کمبود کرده است را آسان می‌کند.
- ✓ کمبود گوگرد همچنین سبب کاهش تشکیل اندام های هوایی گیاه می‌شود و سبب می‌شود اندامهای هوایی گیاه ضعیف شوند.

میکروالمنت ها:

✓ ریز مغذی ها بوسیله گیاه در مقادیر کمتری نسبت به عناصر ماکرو جذب می گردند. با وجود این اگرچه آنها در مقادیر کمی مورد نیاز هستند ولی در شرایط کمبود آنها، نشانه های قابل توجه و مهمی رخ می دهد.

✓ اگر کمبودهای عناصر میکرو معرفی نگردند، کیفیت و عملکرد محصول کاهش میابد و در شرایط بحرانی گیاه می میرد.

✓ نظر به اینکه گیاهان به مقادیر کمی از عناصر میکرو (ریز مغذی ها) نیاز دارند و برای حل مشکل جذب کم این عناصر از خاک کافیسیت از کودهای محلول پاش برگی با ساختار ویژه که از طریق برگ به خوبی جذب می شوند استفاده کرد.

✓ عناصر غذایی میکرو عناصری هستند که در مقادیر بسیار کم مورد نیازند اما برای رشد گیاه ضروریند.

✓ این عناصر را گاهی میکروالمنت و گاهی عناصر کمیاب می نامند.

✓ عناصر غذایی میکرو شامل بر (B)، مس (Cu)، آهن (Fe)، منگنز (Mn)، روی (Zn)، کلر (Cl)، مولیبدن (Mo)

✓ موادی که مجدداً به خاک می پیوندند مانند مواد آلی و قطعات علفی و برگهای درختان در تولید میکروالمنت و ماکروالمنت ها نقش دارند.

۱) بر (B):

کمبود بر:

نشانه های کمبود بر در گیاهان:

✓ تخریب نقاط رشد گیاهی که کاهش رشد را منجر می گردد.

✓ برگها و شاخه ها حالت شکننده پیدا می کنند.

✓ نقاط رشد می میرند و رشد بطور کامل متوقف می گردد.

✓ تشکیل گل و میوه متوقف می گردد و برگها فر می خورند

و ضخیم شده و رنگ سبز-آبی پیدا می کنند.

دلایل کمبود بر:

✓ pH بالای خاک

✓ شنی بودن خاک

✓ حضور مقادیر بالای نیتروژن و کلسیم

✓ آب و هوای سرد و مرطوب و خشکی طولانی مدت

نقش بر در گیاه:

✓ توسعه مریستمی

✓ متابولیسم کربوهیدراتها

✓ سنتز اسیدنوکلئیک

✓ تشکیل دانه و گرده

اهمیت بر در متابولیسم گیاه:

عنصر بر اثرات مهم و روشنی دارد.

✓ انتقال قندها

✓ سنتز دیواره سلولی

✓ لیگنینی کردن و چوب سازی

✓ تشکیل ساختارهای دیواره سلولی

✓ متابولیسم کربوهیدراتها

✓ متابولیسم RNA

✓ تنفس

✓ متابولیسم فنول

✓ شکل دهی ساختمانی غشاهای بیولوژیکی

✓ بر در سنتز قوی غشاهای سلولی از طریق واکنش دادن اجزای دیواره سلولی و ایجاد

ترکیبات پلی هیدروکسیلی نقش ایفا می کند.

✓ دیواره های سلولی گیاهان که مقادیر کافی بر را جذب نمی کنند بطور قابل ملاحظه ای

بد فرم می شوند.

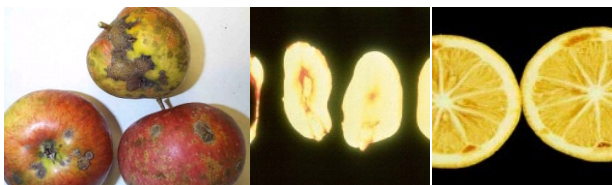
اثرات حائز اهمیت بر:

۱. توسعه بافت‌های مریستمی
۲. رشد لوله های گرده
۳. توسعه و جوانه زدن دانه هابنا بر این بر در توسعه زایشی نسبت به توسعه رویشی از اهمیت بیشتری برخوردار است.
۴. در کمبود بر پسر وی و توقف رشد ریشه گیاهان و پریشتی ریشه ها مشاهده می گردد، زیرا بلند شدن ریشه ها بطور مستقیم به سنتز دیواره سلولی و تقسیم سلولی وابسته می باشد.

اختلالات ناشی از کمبود بر:

کمبود بر باعث اختلالات تغذیه ای زیر می گردد :

- ✓ بیماریهایی رأسی در تنباکو
- ✓ چوب پنبه ای شدن داخل سیب
- ✓ پوسیدگی قهوه ای در گل کلم
- ✓ ترکیدن بدنه کرفس
- ✓ عصاره قهوه ای در تربچه
- ✓ لکه قهوه ای سیب زمینی
- ✓ زردی نوک برگها در شبدر

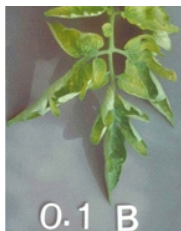
کمبود بر در سیب

کمبود بر در مرکبات

گیاهانی که به کمبود بر حساس ترند:

- ✓ چغندر قند، چغندر، آفتابگردان، اسفناج، گل کلم، کلم، کلم بروکلی، شلغم، هویج، تره فرنگی، کاهو، ترب ها
- از درختان میوه:

- ✓ زیتون، سیب، گلابی

خسارات ناشی از نقاط رشد گیاهان:

✓ رشد کم گیاهان

✓ سست و شکننده شدن برگها و شاخه ها

✓ در شرایط بحرانی نقاط رشد می میرند و رشد کاملاً متوقف می شود.

✓ از تشکیل گل و میوه جلوگیری می گردد.

✓ برگها فر خورده و ضخیم می شوند و رنگ سبز-آبی پیدا می کنند.

خسارت در غلات:

✓ پیکره کوتاه می شود، برگهای جوان سبز روشن می گردند. (سیخچه های غلات بیشتر از

شرایط نرمال سبز می مانند).

✓ اگر باروش های مطمئن سطح جذب عنصر بر افزایش یابد تشکیل سیخچه های فرعی

کوچک و جدید را مشاهده خواهیم کرد.

خسارت در ذرت:

✓ فاصله میان گره ها در ذرت کم می شود. (گیاه دارای لکه های نوکروتی سفید کوتاه در اطراف

رگه های میانی می گردد و در هر دو صورت برگها متوسط خواهند بود).

✓ برگهای جدید خشک می شوند و خم شده و می میرند.

✓ چوب ذرت کوچک می شود و بندهای شکل گرفته و شمار دانه های موجود بر روی چوب

ذرت نهایتاً کم می شود.

خسارت در شالیزار:

✓ رشد طولی برنج کاهش میابد و گیاه پر پشت می شود.

✓ رنگ آن سبز تیره می شود.

✓ در برگهای جدید و نقاط رشد تعداد زیادی لکه های سفید و زرد فام دیده می شود.

✓ زمانی که برگهای جدید کاملاً سفید شوند فرمی خورند و شکوفه می زنند و برگهای پایینی

قهوه ای شده و می میرند.

✓ در سطوح معینی از کمبود لکه های سفید کوچک در کل برگ های پیرپخش می گردند، شاخه

های جانبی جدید ایجاد می کند و همان نشانه های کمبود در شاخه های جانبی جدید نیز دیده

می شود.

✓ تشکیل دانه بطور کامل متوقف می شود.

خسارت در آفتابگردان:

- ✓ گیاه کوتاه می شود.
- ✓ شاخه های جانبی افزایش میابند.
- ✓ برگهای جدید زردفام می شوند.
- ✓ گیاه کوتاه و دفرمه می گردد.
- ✓ برگها پیچ می خورند.
- ✓ گاهی اوقات نوکروز رخ می دهد.
- ✓ در شرایط کمبود زیاد و ممتد این نشانه ها در برگهای پیر نیز مشاهده می گردند.
- ✓ شکوفه زدن کاهش میابد و تعداد دانه ها کم و دانه ها خالی می شوند.

خسارت در چغندر

- ✓ پوسیدگی مرکز که در چغندر دیده می شود به دلیل کمبود بر ایجاد می گردد.
- ✓ کمبود بر در چغندر به طور اخص در سال های خشک و بعد از دوره های طولانی خشکی رخ می دهد.
- ✓ با توجه به این امر، توجه ویژه ای باید به فواصل آبیاری در مکان هایی با مشکل کمبود بر شود.
- ✓ در ابتدا، رشد چغندر قند با کمبود بر کاهش می یابد.
- ✓ برگ های جدید نزدیک به یکدیگر و به صورت دراز و باریک به طرف قسمت های پایین رشد می کنند.
- ✓ سبز - زردی و لکه های زرد در بین رگبرگ ها به وجود می آید.
- ✓ برگ ها فر می خورند.
- ✓ بر روی ساقه های برگ های جدید و میانی حباب های قهوه ای خاکستری که شبیه دلمه هستند، ظاهر می شود.
- ✓ پوسیدگی مرکز به شکل حلقه های قهوه ای درون بافت های کاملاً مرده بوجود می آید و این فرایند باعث پوسیدگی سیاه چغندر می شود.
- ✓ پوسیدگی مرکز در دوره های ذخیره سازی قند افزایش می یابد و سبب کاهش قابل ملاحظه تولید می گردد.

خسارت در گل کلم

✓ شیره سفید رنگی که دید جذابی به گل کلم می دهد به سمت قهوه ای رنگ متمایل می شود.

✓ بافت آن نسبتاً سست شده و ساقه خالی می گردد.

✓ قرمز - زردی و لکه های روشن در کناره های برگ ها گاهی دیده می شود.

خساراتی را که کمبود عنصر بر سیب می شود شامل:

✓ تشکیل میوه باز کلم بروکسل

✓ ترک های دراز و عمیق در بدنه هویج

✓ قهوه ای شدن درون کرفس

خسارات در سیب زمینی

✓ طول سیب زمینی کوتاه می شود.

✓ انشعابات جانبی افزایش می یابد.

✓ گیاه پر پشت می شود.

✓ برگ ها ضخیم و سست شده و لبه ها در برخی از شرایط محیطی به داخل فر می خورند.

✓ ساقه های دار ای برگ می افتند.

✓ برگ های تازه و نقاط رشد در ابتدا سبز تیره شده و سپس با پیشرفت کلروز می میرند.

✓ نکروز و بافت مردگی به شکل کاه گل قهوه ای در کناره های برگ های کوچک به وجود

می آید و سپس این لکه ها به هم می پیوندند و بزرگ می گردند.

✓ با ادامه کمبود برگ های پیر نیز زرد و رنگ پریده می شوند.

✓ رگه های منور درون غده های سیب زمینی قهوه ای رنگ می شوند.

✓ پوست آن تیره رنگ می شود و ساختاری خشن پیدا می کند.

✓ در مدت زمان کوتاهی سطح سیب زمینی شکاف خورده رنگ آن قرمز مایل به قهوه ای

می شود.

خسارات ناشی از کمبود بر در پنبه

✓ رشد در پنبه کاهش می یابد.

✓ انشعابات جانبی افزایش می یابد.

✓ جوانه انتهایی می میرد.

✓ برگ های پیچیده به سمت داخل با ساختاری ضخیم و سست تشکیل می شوند.

✓ بیشتر جوانه ها شکوفه نمی زنند.

- ✓ کپسول‌ها تغییر شکل یافته و بیشتر آن‌ها قبل از بلوغ و رسیدن شکوفه می‌میرند.
- ✓ کیفیت فیبر پایین می‌آید، تولید کاهش می‌یابد و کپسول‌ها قبل از بلوغ می‌افتند.
- ✓ ممکن است بدون آنکه علائم شرح داده شده در برگ و ظاهر کلی گیاه مشاهده گردد.
- کپسول‌ها بیفتند و فیبر کاهش یابد و کیفیت محصول از بین برود.

خسارات ناشی از کمبود بر در خیار

✓ نقاط رشد می‌میرند.

✓ برگ‌های جوان قهوه‌ای مایل به خاکستری می‌شوند و به سمت داخل پیچ می‌خورند و به سرعت می‌میرند.

✓ برگ‌های پیر دچار کلروز می‌شوند.

✓ فاصله میان گره‌ها کوتاه می‌شود و در نهایت گیاه کوتاه می‌شود.

خسارات ناشی از کمبود بر در گوجه فرنگی

✓ برگ‌های جوان ضخیم و شکننده می‌شوند.

✓ لکه‌های نکروتی قهوه‌ای در آن ایجاد می‌گردد.

✓ در حاشیه برگ‌های پیر رنگ زرد متمایل به قهوه‌ای ایجاد می‌گردد.

✓ گیاه ساختمان ضعیفی پیدا می‌کند.

✓ در کمبودهای شدید نقاط رشد می‌میرند و در پیکره رنگ‌ارغوانی ایجاد می‌شود.

✓ تعداد میوه‌ها کم می‌شود و درون آن‌ها لکه‌های سیاه دیده می‌شود.

خسارات ناشی از کمبود بر در کاهو

✓ رنگ سبز برگ‌های خارجی تیره‌تر از حالت معمول می‌شود.

✓ برگ‌های جوان کلروز را یا به شکل لکه‌هایی نشان می‌دهند یا کاملاً زرد شده و تغییر شکل داده و شکننده می‌شوند و بافتی ضخیم پیدا می‌کنند.

✓ لکه‌های قهوه‌ای شبیه برگ سوختگی در حاشیه برگ‌ها دیده می‌شود.

✓ این نشانه‌ها ممکن است با برگ سوختگی حاشیه برگ، ناشی از کمبود کلسیم اشتباه گرفته شود.

خسارات ناشی از کمبود بر در هلو

✓ لکه‌های قهوه‌ای یا بافت چوب‌پنبه‌ای در این میوه‌ها ایجاد می‌گردد.

✓ در برخی موارد ترک و چروکیدگی ممکن است در میوه مشاهده شود.

✓ شکل میوه رسیده نامنظم می‌شود.

خسارات ناشی از کمبود بر در مرکبات

- ✓ لکه های نیمه شفاف در برگ های جوان مرکبات دیده می شود.
- ✓ رگبرگ ها ضخیم شده و ساختمان میوه ترک می خورد و بافت آن چوب پنبه ای می گردد.
- ✓ در برگ های جوان پژمردگی و پیچیدگی برگ از انتها به سمت داخل دیده می شود.
- ✓ در اندام های هوایی و ساقه میوه چسبندگی دیده می شود.

خسارات ناشی از کمبود بر در سیب و گلابی

- ✓ در هر دو میوه کمبود بر مشابه می باشد.
- ✓ گل ها ناگهان می میرند مانند تخریب ناشی از سرما و سیاه شدن، با وجود این نمی افتند و در این شرایط بر روی شاخه باقی می مانند. تخریب ناشی از سرمازدگی نیز همین گونه می باشد با این تفاوت که گل ها می افتند.
- ✓ در کمبودهای شدید برگ با تأخیر ایجاد می شود.
- ✓ نقاط رویشی رشد می میرند و اندام های هوایی کوتاه می شوند.
- ✓ برگ ها کوچک و بدشکل می شوند، با این وجود در برگ ها کلروز دیده نمی شود.
- ✓ در سیب و گلابی بدشکلی دیده می شود و درون و بیرون میوه ها چوب پنبه ای می گردد.
- ✓ میوه ها از حالت نرمال کوچک تر می شوند و گاهی ترک می خورند.
- ✓ چوب پنبه ای شدن قسمت های بیرونی این میوه ها نباید با بیماری لکه تلخ ناشی از کمبود کلسیم اشتباه گرفته شود. (بیماری لکه تلخ در شاخه در اواخر دوره یا اغلب بعد از برداشت و در طی انبار کردن رخ می دهد).

خسارات ناشی از کمبود بر در درخت انگور

- ✓ در برگ های جوان با ایجاد لکه های زرد بین رگبرگ ها کلروز رخ می دهد.
- ✓ کلروز از کناره های برگ آغاز می شود و به طرف مرکز پخش می گردد.
- ✓ اغلب همزمان با کلروز تغییر شکل و دفرمه شدن برگ دیده می شود.
- ✓ در نهایت کناره های برگ قهوه ای و خشک می شود.
- ✓ ساقه ها دارای برگ های کوتاه و ضخیم می شوند.
- ✓ نقاط رویشی ضخیم شده و می میرند و در نتیجه شمار اندام های جانبی افزایش می یابند. با این وجود در این انشعابات جانبی نیز نشانه های کمبود را مشاهده می کنیم.
- ✓ پیشتر انگور ها در خوشه ها چروکیده می شوند دانه ها کم می شوند و فقط تعداد کمی از آن ها حالت نرمال دارند.

خسارات ناشی از کمبود بر در توت فرنگی

✓ برگ های جوان کوچک می شوند و انتها و کناره های آن قهوه ای شده و خشک می گردند.

✓ گاهی اوقات کلروز رنگ روشن در تیغه برگ دیده می گردد.

✓ گل ها کم و پژمرده اند.

✓ میوه ها کوچک و بدفرمند.

خسارات ناشی از کمبود بر در تنباکو

✓ برگ های جوان سبز-زرد و یا کاملاً زرد و کوچک و بد شکل شده و فر می خورند.

✓ پیکره گیاه ضخیم می گردد.

✓ نقاط رشد می میرند و اگرچه برخی از اندام های هوایی جوانه می زنند، اما به سرعت نیز می میرند.

اثرات سمی بر (B):

اثر سمی بر نسبت به سایر عناصر غذایی مهم تر است زیرا اختلاف بین مقدار کافی بر مورد نیاز گیاه و سطح سمی که برای گیاه مضر می باشد بسیار کم است، اگر مقدار عنصر بر در خاک کمتر از 1 PPM باشد کمبود آن ممکن است رخ دهد. اگر بیشتر از 5 PPM باشد سمیت بر ممکن است رخ دهد.

بنابر این امکان سمی شدن در طول حاصلخیز کردن خاک با بر بالاست و اگر کودهای حاوی عنصر بر در سال های متوالی داده شوند گیاهان در حال رشد در این خاک ها تخریب می شوند. بنابر این لازم است در حاصلخیز کردن خاک با بر بسیار مراقب باشیم.

اگر بر از طریق محلول پاشی برگی داده شود چنین خطری محتمل نیست. سمیت بر معمولاً در خاک های نواحی خشک و نیمه خشک دیده می شود. در سمیت بر نکروز و رنگ پریدگی نوک برگ ها رخ می دهد. نشانه ها از حاشیه برگ شروع می شود و به سمت رگبرگ های میانی پیش می رود، این نشانه ها در برگ های پیر دیده می شوند.

۲) مس (Cu)

نشانه های کمبود مس:

✓ عدم تحرک خوب مس در گیاه نشانه های کمبود مس را در برگ هایی که تازه ایجاد می شود ظاهر می سازد.

✓ در برگ گیاهان تغییر رنگ سبز - خاکستری به سمت سفیدی و پژمردگی دیده می شود.
✓ توسعه و رشد ضعیف می گردد.

✓ در قسمت های انتهایی شاخه های درختان میوه، خشک شدن اتفاق می افتد.

✓ در برخی از شرایط محیطی برگ هایی بزرگتر از حالت نرمال ایجاد می شوند.

دلایل کمبود مس:

کمبود مس به طور کلی در خاک هایی با محتوای مس پایین با بافت زبر، آهکی و غنی از مواد آلی که مس با آن مواد آلی ترکیب می گردد رخ می دهد.
مقادیر بالای کود نیز کمبود مس را تقویت می کند.

نقش مس در گیاه:

مس بخش ضروری پروتئینهای تنظیم کننده تشکیل آنزیم است که در بسیاری از برهم کنش های شیمیایی در گیاه شرکت می کند، گیاه بدون حضور این آنزیم ها نمی تواند رشد کند.

نشانه هایی که در کمبود مس دیده می شوند:

متداولترین نشانه هایی که در کمبود مس رخ می دهد خشک شدن انتهای برگ بر روی شاخه هاست. در کمبود مس شاخه های درختان میوه شروع به خشک شدن از انتها می کند و قسمت های خشک شده پس از آن، به سمت پایین پیچ می خورد حتی اگر اندام های هوایی جدید زیر نقاط مرده از مرکز ایجاد شوند خشک شدن انتهای آن ها نیز اتفاق می افتد.

کمبود مس سبب می شود درختان در مقایسه با حالت کمبود روی کوتاه تر باشند.

در کمبود مس حالت عصابی و قطرات چسبده نیز در درختان ایجاد می شود.

به علاوه نشانه های کلروز نیز در برگ ها دیده می شود و در کمبودهای شدید برگ ها می افتند و اندام های هوایی می میرند.

در کمبود مس تعدادی بیماری در غلات به وجود می آید که مهم ترین آن بیماری اصلاح خاک است علت نامگذاری این بیماری به اصلاح خاک این است که این بیماری مخصوصاً در خاک های تازه اصلاح شده با مواد آلی دیده می شود. لذا بیشترین نشانه های کمبود در خاک های اصلاح شده مشاهده می شود.

بیماری دیگر بیماری خاکستری یا سفید شدن رنگ برگ ها و به ویژه انتهای برگ ها و سپس پیچ خوردگی برگ ها می باشد.

مقادیر بالای مس در گیاهان مانند سایر عناصر میکرو اثر سمی دارد و نسبت مس به مقادیر فلزات سنگین، نسبت به مقادیر کامل مس در خاک به عناصر غذایی نظیر Fe و Mn مهم تر است.

۳) آهن (Fe):

نشانه های کمبود: در کمبود آهن کلروز در برگ های جوان دیده می شود. تمام رگبرگ ها شامل رگبرگ های نازک در برگ ها سبز می مانند و رنگ بین رگبرگ ها زرد می شود.

کلروز در برگ ها دیده می شود. انتهای اندام های هوایی در کمبودهای بالا می میرند.

دلایل کمبود:

pH بالای خاک، خاک های آهکی، سطوح بالای مس، خاک هایی باز هکشی ضعیف

نقش در تغذیه گیاهی:

✓ برای سنتز کلروفیل گیاهی لازم است.

✓ برای فوتوسنتز لازم است.

✓ در ساختار پروتئین به کار می رود.

نشانه های کمبود آهن: کمبود آهن در ابتدا سبب رخداد نشانه های کلی کلروز در برگ ها می شود و این نشانه ها ابتدا در برگ های جوان دیده می شوند. این موقعیت به روشنی نشان می دهد که آهن نمی تواند درون گیاه حرکت کند و بنابراین از قسمت های پیر به قسمت های در حال رشد جوان انتقال نمی یابد.

✓ در مواردی که کمبود آهن شدید نیست تغییر رنگ بین رگبرگ ها اتفاق می افتد و سبزی بین رگبرگ ها به سبز- زردی تغییر می کند. با وجود این رگبرگ های برگ شامل رگبرگ های نازک رنگ سبز نرمال خواهند داشت و برگ ها در آن زمان شبکه ای دیده می شوند. اگر کمبود شدید و ادامه دار باشد رنگ برگ ها کمی زرد شده و رگبرگ های برگ رنگ سبز شان را به طور کامل از دست می دهند.

✓ در کمبودهای شدید آهن، خشک شدن اندام های هوایی را نیز داریم.

✓ در درختان میوه کمبود آهن بیشتر از گیاهان دیگر مشاهده می شود به ویژه مرکبات حساسیت بیشتری را به کمبود آهن نشان می دهند. همین مورد در درختان سیب و درختان به نیز مشاهده می شود.

دلایل کمبود آهن Fe:

به عنوان یک موضوع مهم، کمبود آهن که مکرراً در درختان میوه و دیگر گیاهان دیده می شود به دلیل ناتوانی گیاه در استفاده مفید از آهن در خاک تحت تأثیر فاکتور های مختلف می باشد چرا که مقدار این عنصر غذایی در خاک پایین است.

بر این اساس، در عمل، اقدامات خاصی برای جلوگیری از کمبود آهن باید صورت گیرد. این اقدامات به ترتیب از قرار زیر است:

۱- ترتیب بر هم کنش ها در خاک

۲- باید از تجمع فلزات سنگین در خاک جلوگیری شود و کلیت را در خاک به همراه آهن افزود.

۳- بخش های اصلی این مواد آلی، اجزای اصلی در جلوگیری طبیعی بر هم کنش آهن با سایر مواد در خاک می باشند بنابراین از غیر ممکن شدن جذب گیاهی جلوگیری می کند.

۴- به عبارت دیگر چنین اجزایی نه تنها گیاه را قادر به جذب مفید آهن از خاک می کنند بلکه به انتقال آهن در پیکره گیاه نیز نظم می دهند.

۵- آن ها همچنین از رسوب آهن در گیاه به همراه فلزات سنگین جلوگیری می کنند.

۶- با وجود این، انواع و مقادیر این اجزای طبیعی آلی که جزو خاک می گردند بایستی به طور مناسب تخصیص داده شوند و به میزان کرنات کلسیم خاک نیز بایستی تا انتها توجه شود، چرا که در غیر این صورت، این مواد ممکن است بر روی رشد و توسعه گیاه نیز اثرات مضر بگذارند.

۴) منگنز (Mn):

نشانه های کمبود:

- ✓ در کمبود منگنز زردی در بین رگبرگ های برگ دیده می شود.
- ✓ در گیاهان دو لپه در کمبود منگنز علاوه بر کلروز در بین رگبرگ ها لکه ها به شکل حلقه های زرد در برگ دیده می شوند.
- ✓ در گیاهان تک لپه به ویژه در جو دو سر لکه های سبز خاکستری و خط هایی در قسمت های پایینی برگ ها دیده می شوند (بیماری لکه خاکستری) و برگ ها از وسط می شکنند و قسمت های بالایی در مراحل پیشرفته کمبود آویزان می گردند.
- ✓ نشانه های کمبود در گیاهان گندم و جو مشابه جو دو سر می باشد ولی در آن ها به این شدت برجسته نیست.

دلایل کمبود منگنز Mn:

- ✓ خاک های شنی غنی از هوموس
- ✓ خاک با pH بالا
- ✓ فصل بارانی و سرد
- ✓ خاک های فقیر

نقش منگنز در تغذیه گیاه:

- ✓ منگنز فعال کننده آنزیم های بسیاری است.
- ✓ منگنز کاتالیزر واکنش های کاهشی نیترات می باشد.
- ✓ برای فوتوسنتز ضروری می باشد.
- ✓ در سنتز پروتئین نقش دارد.

نشانه های کمبود منگنز در گیاهان

- کمبود منگنز در ابتدا سبب تغییر رنگ در برگ های جوان می گردد. نشانه های نکروز که در برگ ها شیوع پیدا می کند در زمان کمبود منگنز به نشانه های مربوط به کمبود آهن بسیار شبیه است به ویژه در دوره های اولیه رشد و از بین رگبرگ ها آغاز می گردد.

در میان غلات حساس ترین گیاه به کمبود منگنز جو دو سر می باشد. بیماری که در اثر کمبود منگنز در جو دو سر دیده می شود لکه خاکستری نامیده می شود. این نشانه به طور کلی در برگ های پیر دیده می شود. وقتی که طول گیاه در بهار ۲۰-۱۵ سانتی متر می باشد در ابتدا رنگ بین رگبرگ ها روشن تر شده و لکه های روشن یا خاکستری با خط هایی در کناره های برگ دیده می شوند که دوره هایی که کمبود بسیار شدید است همه بافت های برگ تیره رنگ می شوند و بنابر این قسمت های تیره شده به شکل مارپیچ خم می گردند. در فاز بعدی کمبود منگنز برگ ها رنگ خود را به طور کامل از دست می دهند.

به عبارت دیگر نشانه هایی که در گندم و جو و دیگر غلات دیده می شوند بسیار شبیه نشانه های کمبود منگنز در جو دو سر می باشد.

نشانه هایی که در چغندر قند و دیگر گیاهان چغندری شیوع پیدا می کند در کمبود منگنز بسیار مشخص بوده و بیماری «لکه زرد» نامیده می شود. برگ ها در این گیاهان نسبت به حالت نرمال عمودی تر شده و کمبود منگنز به طور مستقیم سبب پیچیدگی کناره های برگ به بالا می گردد. تغییر رنگ نیز در این برگ ها رخ می دهد و بین رگبرگ های برگ زردی جای سبز بودن را می گیرد.

کمبود منگنز همچنین نشانه های کلروز را در درختان میوه سبب می گردد. تغییر رنگ بین رگبرگ های برگ درخت سیب از کناره های برگ به سمت رگبرگ های میانی آغاز می شود. در مراحل پیشرفته و شدید کمبود فقط رگبرگ ها سبز باقی می مانند.

نشانه های کمبود منگنز بر روی برگ های اندام های هوایی جوان که خوب توسعه یافته و رشد کرده اند بسیار کمتر است. این موقعیت ما را قادر می سازد که کمبود منگنز را از کمبود آهن تشخیص دهیم زیرا در کمبود آهن ابتدا برگ های جوان آسیب می بینند.

ممکن است کمبود آهن و منگنز به طور هم زمان در درختان میوه رخ دهد که در این مورد نشانه های کلروز هم در برگ های پیر و هم در برگ های جوان شیوع پیدا می کنند، کلروز برگ های جوان نشانه کمبود آهن و کلروز برگ های پیر نشانه کمبود منگنز می باشد.

کمبود منگنز

Figure 1 - Soybean leaf showing deficiency symptoms (A), Mn-normal leaf (B) and high-Mn concentration (C).

A: کمبود منگنز B: برگ سالم C: سمیت منگنز

سمیت منگنز

۵) مولیبدن (Mo):

مولیبدن یک عنصر غذایی میکرو می باشد که به مقدار بسیار کم برای گیاه لازم است (۵ گرم در هکتار برای بسیاری از گیاهان کافی است). با این وجود، کمبود مولیبدن مشکلات قابل توجهی را در گیاه به وجود می آورد.

مولیبدن برای تغذیه نیتروژنی و تغییرات شیمیایی در گیاهان لازم است. این عنصر گیاه را قادر به جذب نیتروژن نیتراتی موجود در خاک می کند.

در کمبود مولیبدن نیترات در گیاه تجمع می یابد و نیتروژن به صورت سمی جذب گیاه می شود. لذا سنتز پروتئین در گیاه با مشکل مواجه می گردد. گاهی گیاه درختچه ای می شود. در نتیجه نشانه هایی شبیه به کمبود نیتروژن ایجاد می گردد در نهایت برگ سوختگی در حاشیه های برگ به دلیل تجمع بیش از اندازه نیترات مشاهده می گردد. ممکن است گیاهان رنگ سبز طبیعی نداشته باشند. رشدشان نیز کاهش می یابد.

۶) روی (Zn):

نشانه های کمبود روی

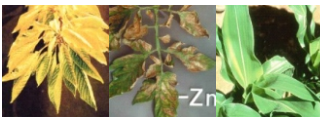
✓ نشانه های کمبود روی به شکل کلروز بین رگبرگ های برگ ها دیده می شوند.

✓ رگبرگ های برگ ها سبز رنگ باقی می مانند اما رنگ بین رگبرگ ها سبز روشن، زرد و حتی سفید می شوند.

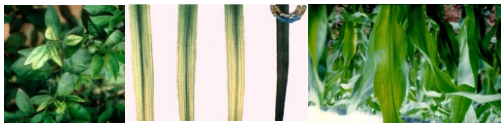
✓ نشانه های کمبود در نقاطی از برگ های جوان شیوع می یابد.

✓ رشد برگ در درختان میوه متوقف می شود، در انتهای اندام های هوایی Batch (دسته هایی) به وجود می آیند.

✓ نشانه های کمبود در برگ درختان پراکنده می شود، تعداد شکوفه ها کاهش می یابد و تعدادی از جوانه ها باز نمی شوند.

✓ اندام های هوایی می میرند و به سرعت برگ ها می افتند.

کمبود روی در مرکبات

کمبود روی در غلات

کمبود روی در ذرت

دلایل کمبود روی

- ✓ خاک هایی با pH بالا و محتوای آهکی مقادیر روی در آن ها بسیار پایین است.
- ✓ خاک های اسیدی و شسته شده نیز دارای مقادیر کمی از روی مناسب برای گیاه می باشند.
- ✓ مقادیر بالای کودهای فسفوری نیز سبب کمبود روی می شوند.
- ✓ کمبود روی ممکن است در خاک هایی با مقادیر بالای مواد آلی نیز رخ دهد.
- ✓ عدم تهویه کافی خاک، دمای پایین، کمبود آب و فاکتورهای مشابه نیز سبب کمبود روی می شوند.

نقش روی در گیاه

- عنصر روی برای سنتز اسیدنوکلئیک و برای برهم کنش بسیاری از سیستم های آنزیمی و نیز متابولیسم اکسین (هورمون گیاهی) لازم است.
- ✓ روی در ساختار کلروفیل وجود دارد و در بافت زایلیم درون گیاه به شکل یون های دو بار مثبت با ترکیب شدن با اسیدهای آلی (اسید سیتریک، تتراسید استیک، اتیلن دی آمین، EDTA) و ... حرکت می کند.
- ✓ روی عنصری بسیار ضروری در فیزیولوژی گیاه است.

- ✓ روی مسئول ساخت عناصر از آنزیم ها و مسئول فعالیت شان می باشد، برای سنتز پروتئین لازم است و مسئول متابولیسم کربوهیدرات ها و سنتز (IAA) ایندول استیک اسید در گیاه می باشد.
- ✓ در هنگام کمبود روی توسعه ریشه و جوانه زنی ضعیف می شود و تولید میوه و دانه نیز ضعیف می گردد. این عنصر جوانه زنی گندم را نیز تحت تاثیر قرار می دهد.
- ✓ مقاومت گیاه در برابر بیماری کم شده و شدت رنگ کاهش می یابد.
- ✓ زردی در برگ های پیر بین رگبرگ ها، کوتاهی فاصله میان گره ها، پیچ خوردگی، ریز برگ و (batching) حالت رز تینگ و دسته ای اندام های هوایی جوان در درختان میوه مشاهده می گردد.
- نشانه هایی که در گیاهان هنگام کمبود روی دیده می شوند:**

- بیشترین نشانه ظاهری که در کمبود روی در گیاه دیده می شود ایجاد دسته های کوچک نابالغ و همچنین برگ های پی در پی کوچک که «batch» نامیده می شوند در انتهای اندام های هوایی به ویژه در درختان میوه در فصل بهار است.
- چنین برگ هایی از برگ های نرمال ۳۰-۲۰ مرتبه کوچکترند و رنگ بین رگبرگ های آن ها از سبزی به زردی گرایده است.

✓ لذا کمبود روی سبب می شود که برگ ها از اندازه نرمال کوچکتر بوده و بد شکل باشند.

✓ در کمبود روی سیستم برگی درختان ناقص است و فضای میان گره ها کوتاه است.

✓ در کمبود روی تولید درختان کاهش می یابد، بیشترین کمبود روی را در نواحی از جهان که مرکبات هستند مشاهده می کنیم.

✓ کمبود روی همچنین در انواع دیگر درختان میوه و لگوم ها و غلات نیز دیده می شود.

کمبود روی در غلات سبب می شود برگ های جوان رنگ سبز طبیعی خود را از دست بدهند و متمایل به قرمز شوند و برگ های پیر بمیرند.

رنگ خاکستری برگ غلات یک نشانه عمومی کمبود روی می باشد.

به طور کلی کمبود روی بر روی تشکیل ریشه در گیاه نیز اثر مهمی دارد و سبب می شود که سیستم ریشه ای بسیار ضعیف باشد.

کمبود روی بر روی درختان میوه نیز مکرراً دیده می شود. حساس ترین میوه ها به کمبود این عنصر مرکبات و هلو می باشند.

● ذرت، سویا، پنبه، لوبیا ها، پیاز انواع حساس به کمبود روی هستند.

● کلم، هویج، کاهو، کرفس، نخود فرنگی و اسفناج سبزی هایی با حساسیت متوسط هستند.

در گندم لکه های کلروزی در قسمت های بالایی برگ های پیر دیده می شوند. نواحی کلروزی در ابتدا سفید شده و پس از آن قهوه ای می گردند. سپس لکه ها با هم ترکیب شده و کل برگ را می پوشانند و برگ می میرد. برگ های جوان، رنگ نرمال دارند ولی کوچک ترند.

بر روی برگ های جوان ذرت خطوط سبز روشن ظاهر می گردد و خطوط سفید و زرد در دو طرف رگبرگ میانی دیده می شود فضاهاى میان گره ای کوتاه شده و گیاه کوتاه تر می گردد.

کمبود روی با شدت زیادی در شالیزارها دیده می شود. رگبرگ های میانی برگ های جوان رنگ سبز زردی پیدا می کنند. این تغییر رنگ بیشتر در قسمت های مرکزی برگ می باشد و به سمت قسمت های انتهایی کاهش می یابد. لکه های نوکروتی قهوه ای تیره در قسمت های انتهایی برگ های پیر دیده می شوند. پیکره کوتاه شده و جوانه زنی رخ نمی دهد.

حساسیت به کمبود روی در انواع مختلف سیب زمینی اختلاف های قابل ملاحظه ای دارد. رشد بسیار ضعیف می شود، برگ ها بد شکل شده و با لکه های قهوه ای - خاکستری و یا برنز پوشیده می شوند. این تغییرات در برگ های جوان بیشتر دیده می شود. تیغه برگ ضخیم تر می شود. در کمبود های شدید ریزش برگ اتفاق افتاده و سرانجام گیاه می میرد.

در کمبود روی برگ های جدید چغندر قند دچار سبزی - زردی می شوند و اگر کمبود ادامه یابد تیغه برگ رنگ سفید به خود می گیرد در حالی که رگبرگ ها و ساقه های برگ رنگ سبز خود را برای یک دوره نگهداری می کنند. این نشانه ها در چغندر قند بیماری لکه سفید نامیده می شود که گرما و هوای آفتابی نشانه های آن را افزایش می دهد.

میان گره های پنبه کوتاه شده و گیاه کوتاه می گردد. لکه های کلروزیکه در ابتدا در فواصل رگبرگ قسمت های مرکزی دیده می شدند، در تمام برگ های بالغ دیده می شوند. سپس رگبرگ ها تحت تأثیر قرار گرفته و تیغه برگ با لکه های قرمز پوشیده می شود. برگ ها از حالت نرمال ضخیم تر می شوند. لکه های قهوه ای در برگ های جوان که به بلوغ کامل رسیده اند ظاهر می گردند. برگ های جوان تر به طور غیر نرمال ضخیم و سست شده و لبه شان به سمت بالا پیچ می خورد. در مراحل پیشرفته کمبود، برگها خیلی کوچکتر شده و تشکیل دسته می دهند. توسعه و رشد پنبه کاهش می یابد و بلوغ به تأخیر می افتد.

فواصل میان گره ای در چغندر ها کوتاه شده و گیاه شکل کوتاه و پر پشت به خود می گیرد.

برگ ها سبزی - زرد روشن می شوند. ریزش گل ها رخ می دهد. چغندر ها کوچک و خالی می شوند.

نشانه های کمبود در سویا شبیه چغندر می باشد.

در خیار های گلخانه ای، گیاه به واسطه فواصل میان گره ای کوتاه باقی می ماند، برگ های پیر لکه هایی به شکل شبکه موزاییکی با رنگ سبز - زرد پیدا می کنند، با پیشروی کمبود بیشتر برگ ها کاملاً زرد یا سفید زرد می شوند. برگ های جوان و نقاط رشد ریز و حالت دسته ای شده و نهایتاً برگ ها به طور غیر معمولی کوچک می گردند. برگ های متوسط به صورت سبز روشن و سبز - زرد ظاهر می شوند. تعداد گل ها کم شده و در کل بارور نیستند.

میوه ها در گوجه فرنگی قبل از رشد قرمز می شوند، فواصل میان گره ای کم شده و گیاه کوتاه دیده می شود. کناره های برگ های پیر به سمت بالا پیچ خورده و گاهی با رنگ سبز - زردی که به طور نامنظم در آن پخش شده ظاهر می گردند. سپس لکه های قهوه ای و قهوه ای سفید در نواحی کلروزی ایجاد می گردد و به سرعت کل سطح برگ را می پوشاند و بعد از آن برگ خشک شده و می میرد.

در گیاه ناحیه سبزی به شکل نواری باریک اطراف رگبرگ ها باقی می ماند. برگ های میانی کوچک با رنگ سبز پررنگ می شوند و پیچ خوردگی کناره ها به سمت بالا بیشتر یا کمتر از زمان تشکیل آغاز می گردد.

در خیار کشت شده در فضای باز هنگام کمبود رویبرگ ها ساختاری ضخیم تر و شکننده تر از حالت نرمال پیدا می کنند. خیار ظاهری دسته ای پیدا کرده و رشد آن کاهش می یابد. لکه های قهوه ای در کناره ها و لکه های نکروتیک سببز زرد مانند یک ورقه نازک در درون و مرکز برگ های میانی دیده می شوند. پس از آن، این لکه های نکروتی منتشر شده و تمام برگ را می پوشانند. قسمت هایی از برگ ها سبز و سالم باقی می مانند ولی در ظاهر کل گیاه حالت سوختگی دیده می شود.

نشانه های عمومی کمبود روی در درختان میوه فشرده شدن، ریز برگی و حالت دسته ای برگ می باشد. دلیل این امر کوتاه شدن قابل ملاحظه فواصل میان گرهی می باشد. لکه های بین رگبرگ ها به شکل موزاییک زرد و در کناره ها و در سطح برگ سبز باقی می ماند. اگر کمبود شدید نباشد، تنها برگ ها تحت تأثیر قرار می گیرند و رشد اندام های هوایی به طور نرمال ادامه می یابد. با وجود این اگر کمبود شدید باشد رشد اندام های هوایی کاملاً متوقف می گردد. تعداد جوانه های میوه در اندام های هوایی کاهش پیدا کرده و یا صفر می شوند. تیرگی در میوه هایی که دانه های چسبیده دارند دیده می شود. انواع مختلف درختان سیب به کمبود روی در دوره های زمانی حساسیت های عمده ای نشان می دهند.

بیشترین کمبود غذایی که در مرکبات دیده می شود کمبود روی می باشد. کمبود روی ناشی از تجمع فسفات ها در مرکبات بسیار شایع است. در چنین شرایطی میوه ها کم آب و بد مزه اند کمبود روی در تانگستان ها نیز به همین شکل گسترش می یابد. برگ های به وجود آمده در اوایل بهار کوچک، باریک و نامنظم هستند. در حالی که لکه های کلروزی زیادی بین رگبرگ ها مشاهده می گردد، در ناحیه ۲-۱ میلیمتری اطراف رگبرگ ها رنگ سبز حفظ می شود. برگ های پایینی سبز می مانند و یا دچار کلروز کمی می شوند. نشانه ها به طرف انتهای اندام های هوایی شدیدتر می شود. رشد کاهش یافته و اندام های هوایی اصلی پر پشت می گردند. شاخه ها سست شده و حبه های انگور کوچک می شوند. اگر کمبود شدید باشد میوه بسیار کم می شود.

در مورد کمبود روی در چای برگها به شدت کوچک می شوند، به دلیل کلروز فر می خورند. کلروز بیشتر در انتهای اندام های هوایی رخ میدهد و اندام های هوایی در باغ زرد دیده می شوند.

اطلاعات مفید خاک

خاک:

خاک شامل مواد مختلف از ساختار های ساده شیمیایی، املاح تا ترکیبات آلی و غیر آلی بسیار پیچیده می باشد. بر همکنش های شیمیایی در خاک بصورت پیوسته ادامه میابد بنابراین ترکیبات خاک مکرر را تغییر پیدا می کنند.

فرایندهایی که برای رشد گیاهان و تغذیه گیاهی حائز اهمیت هستند شامل موارد زیر می باشند:

(۱) مقدار عنصر غذایی مورد نیاز گیاه در خاک

(۲) جذب قوی این عناصر و ظرفیت تبادل کاتیونی CEC

(۳) بر هم کنش در خاک

(۴) مواد آلی خاک

(۵) شوری خاک

مقدار عنصر غذایی مورد نیاز گیاه در خاک :

عناصر غذایی در خاک شامل عناصر بوجود آمده از سنگ بستر می باشند، هشت عنصر ۹۸٪ از پوسته جامد زمین را تشکیل می دهند، که به ترتیب شامل:

اکسیژن، سیلیسیوم، آلومینیوم، آهن، کلسیم، سدیم، پتاسیم و منیزیم می باشند.

اکسیژن و سیلیسیوم ۷۵٪ از سنگ بسترها را تشکیل می دهند.

بخش های کلونیدی خاک:

مولکولها و یونها از محلول خاک به بخش جامد خاکها در سطح کشیده می شوند. این ذرات نقش بسیار مهمی را بر روی مواد آلی و رس بازی می کنند که بطور ویژه ای بر روی ظرفیت تبادل کاتیونی، شیمی خاک و عناصر غذایی مورد نیاز گیاه و بر هم کنش های خاک موثرند. در اینجا مینرالهای رسی و مواد آلی که کلونیدهای خاک را تشکیل می دهند، مورد بحث قرار می دهیم.

دو نوع رس در طبیعت وجود دارد:

- رس های سیلیکاته که در نواحی معتدل رایج هستند.

- رس های اکسیده که در نواحی گرمسیری و نیمه گرمسیری حاکمند.

رس در خاک مینرال ثانویه است و از تجزیه مینرالهای سیلیکاته و یژه سنگ بستر تشکیل می شود. مقدار و ترکیب رس هایی که در سنگهای بستر مختلف تشکیل شده اند در محیط های مختلف متفاوت و پیچیده است.

شرایط آب و هوایی از جمله عوامل محیطی است که نقش بسیار مهمی را در تشکیل انواع رس بازی می کند.

ظرفیت تبادل کاتیونی در خاک:

رس و مینرالهای آلی سطح وسیعی در خاک دارند بنابراین آب و یونها را نگه می‌دارند. کاتیونها که عناصر غذایی مورد نیاز گیاه هستند مانند H, Al, N, K, Mg, Ca در محلول خاک از طریق تجزیه رها شده و بر روی سطوح هوموس و ذرات رس نگهداری می‌شوند. این فرایند در یک جهت اتفاق نمی‌افتد. برای مثال: دی اکسیدکربن از تجزیه مواد آلی خاک نواحی غنی از آهک مرطوب رها می‌شود و بنابراین در محلول خاک H_2CO_3 را خواهیم داشت. یون H در این اسید قابلیت جایگزینی با یون کلسیم را دارد، بنابراین یونهای کلسیم با هیدروژن جایگزین می‌شوند. وقتی شستشوی طولانی مدت خاک با آب باران صورت گیرد یون هیدروژن با دیگر یون های خاک نیز جایگزین می‌شود.

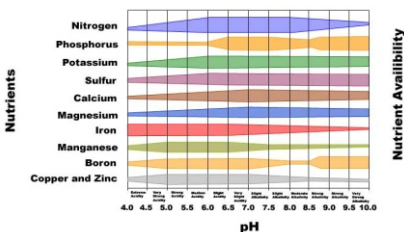
آنیونهای تبدلی در خاک:

آنیونها با گروه های هیدروکسیدیل (OH) مینرالهای رسی تغییر مکان می‌دهند، این گروه ها در رس های کائولینایت در مقایسه با رس های مونتورلونایت بیشتر در دسترس هستند. بنابراین تبادل آنیونی در خاک نواحی مرطوب و خاک نواحی خشک که رس های کائولینایتی غالب است بیشتر رخ می‌دهد. مقدار کمی هم کائولینایت در بعضی از خاکهای نواحی مرطوب گرمسیری که خیلی تجزیه نشده اند، وجود دارند. این خاک ها بار مثبت را نشان می‌دهند. بطور خلاصه کلونیدهایی که در خاک بار مثبت دارند آنیونهایی نظیر نیترات و کلراید را جذب می‌کنند و کاتیونها نظیر کلسیم، منیزیم و سدیم از دسترس خارج می‌شوند و لذا این کاتیونها در محلول خاک به آبشویی بسیار حساس می‌شوند و اشباع بازی در این خاک ها کاهش میابد و یونهای فسفات و سولفات با (OH) جایگزین می‌شوند. این خاکها ظرفیت جذب پتاسیم بالایی دارند و سطح فسفات قابل استفاده در آنها به طور طبیعی پایین باقی می‌ماند.

جدول انحلال بر طبق pH عناصر غذایی:

محلول خاک حالت اسیدی-قلیایی و خنثی دارد. خاکها با اسیدیته بالا در آب و هوای مرطوب حضور دارند و به واسطه آبشویی زیاد بازها در خاک بطور قابل توجهی حذف شده و جای آنها را یون H می‌گیرد.

Influence of pH on Availability of Plant Nutrients

(S.S.S.A.P., 1946. 11:305.)

مواد آلی خاک

اهمیت مواد آلی در خاک

مقادیر کم مواد آلی خاک اثرات مهمی بر روی خصوصیات فیزیکی و شیمیایی خاک دارد:

- بهبود ساختمان خاک

- تثبیت خاکدانه

- بهبود ظرفیت نگهداری آب در خاک

- بهبود تهویه خاک

عناصر غذایی مختلف که مورد نیاز گیاه هستند با تجزیه ماده آلی رها می شوند. بنابراین ماده آلی ارتباط نزدیکی به بازده خاک دارد. ماده آلی را نمی توان خاک نامید، مگر اینکه تیره باشد، مواد آلی شامل مواد پوشاننده قسمت بالایی زمین هستند و در مفهوم پدولوژی ماده آلی یکی از قسمتهای کامل خاک می باشد.

✓ یکی از خصوصیات خاک کامل حضور میکرو ارگانیسم ها و ماده آلی در آن می باشد.

✓ همبستگی نزدیک ماده آلی خاک با حاصلخیزی قرن ها پیش دانسته شده و کشاورزان نیز به این امر واقفند که خاکهای تیره رنگ نسبت به خاکهای روشن حاصلخیز ترند.

✓ در کشاورزی اولیه خاکهای فرسایش یافته برای دوره مشخصی بدون کشت رها می شدند تا فرصت تجمع مواد آلی را مجددا پیدا کنند.

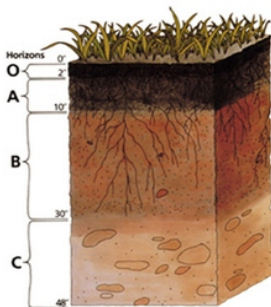
✓ بافتهای گیاهی و جانوری مواد آلی خاک را تشکیل می دهند.

✓ بقایای آلی پس از اختلاط با خاک مورد حمله گستره عظیمی از میکرو ارگانیسم های خاک قرار می گیرند و شروع به انحلال تا مرحله معدنی شدن می کنند.

✓ مواد آلی شامل ترکیبات آلی هستند که در مراحل مختلف تجزیه قرار دارند.

✓ میکرو ارگانیسم ها بوجود آورنده بخش زنده آلی خاک هستند. تنها بخش اندکی از ماده آلی خاک

بازندگی ارگانیسم ها ترکیب شده است.

پتانسیل هیدروژن (واکنش pH خاک)

در آب یون های H و OH وجود دارد. وقتی که یون های H و OH با یکدیگر مساوی هستند آب خنثی است. لذا pH آب ۷ می باشد.

وقتی که غلظت یون H از اد در محلول خاک بالاتر از غلظت یون های OH هیدروکسیل شود، محلول خاک اسیدی است و در شرایط بلعکس قلیایی است. از این رو عبارت pH برای نشان دادن این وضعیت به کار می رود. وقتی pH کمتر از ۷ است حالت اسیدی را نشان می دهد. وقتی pH بیشتر از ۷ است قلیائیت را نشان می دهد در حالی که ۷ حالت خنثی و طبیعی است. به عبارت دیگر وقتی یون های H افزایش پیدا می کنند pH کاهش پیدا می کند و وقتی که یون های OH افزایش پیدا می کند pH نیز افزایش پیدا می کند.

در نواحی بارانی وقتی که آب باران شروع به شستن خاک می کند، کاتیون های H در آب با کاتیون های Na، K، Mg و Ca تغییر مکان می دهند. بنابراین با تغییر مکان H به جای کاتیون ها در خاک، خاک اسیدی می شود. CO₂ یکی از فاکتورهای مهمی است که بر تغییر واکنش خاک مؤثر است. این گاز وقتی که با آب ترکیب می شود تشکیل اسید کربنیک می دهد. در فشار بالاتر CO₂ غلظت H در خاک افزایش خواهد یافت. در خاک نواحی مرطوب اسید کربنیک و فرم بیکربناته آن به طرف نواحی پایین تر انتقال می یابند بنابراین این خاک اسیدی می شود.

شسته شدن بازها و به ویژه کاهش Ca و Mg در خاک منتهی به پایین آمدن pH خاک می گردد. ضمناً، اسیدهای آلی و غیر آلی که با تجزیه ماده آلی تشکیل می شوند شستن بازها را افزایش می دهند. فراوانی یون های H به طور خاصی پروسه رشد گیاهی را سبب می شود. تبادل کاتیونی H و بازها سبب می شود این بازها از آد شده در خاک یا به وسیله گیاه جذب شوند و یا با آب حذف شوند و این امر سبب اسیدی شدن خاک می گردد. در نواحی مرطوب و چمنزارها این عوامل فاکتورهایی هستند که به اسیدی شدن خاک منتهی می گردند.

در نواحی خشک باران برای شستن بازهای خاک کافی نیست اشباع بازی خاک بالاست و خاک واکنش بازی و یا خنثی نشان می دهد.

لذا این امر نشان می دهد که آب و هوا فاکتور اصلی در افزایش اسیدیته خاک است.

از این رو در آب و هوای بارانی خاک با آب باران شسته شده و یون های H با کاتیون های K و Na و Ca و Mg تغییر مکان می دهند.

به علاوه، پوشش گیاهی متر اکم در نواحی مرطوب به افزایش ماده آلی خاک کمک می‌کند، به عبارت دیگر CO₂ و دیگر اسیدهای آلی که از تجزیه ماده آلی به دست می‌آیند به اسیدی شدن خاک کمک می‌کنند. این شرایط تقریباً بر عکس شرایط موجود در نواحی خشک می‌باشد. در نواحی خشک شسته شدن بازها در خاک به شدت محدود شده بنابراین نواحی خشک واکنش قلیایی را نشان می‌دهند.

لئو ناردیت تولید شده در شرکت پروفرت در خاک‌هایی با pH بالا به سرعت واکنش بسیار مؤثری با آنیونهای خاک داده و به شکل اسید هیومیک در می‌آید، که منجر به اثرات مثبتی نظیر کاهش pH خاک، کلاته کردن عناصر ریز مغذی و در نتیجه افزایش جذب توسط گیاه، افزایش ظرفیت نگهداری آب در خاک، افزایش تهویه خاک و توسعه و رشد ریشه می‌گردد.

قانون حداقل لیبیگ (بشکه لیبیگ) (Liebig's minimum law (liebig barrel)

✓ گیاهان مواد لازم برای رشد و بقا را از خاک جذب می‌کنند.

✓ فاکتور محدود کننده حداقل عنصر غذایی در خاک است.

✓ برای مثال در یک مورد وقتی که ازت مورد نیاز گیاه به مقدار زیاد در دسترس است اگر تنها

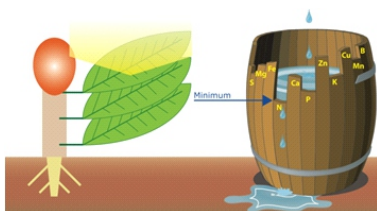
نیمی از روی (Zn) مورد نیاز در دسترس باشد گیاه نیز نیمی از مقدار نیتروژن را جذب می‌کند.

✓ طبق آنچه که در شکل می‌بینید، هر قطعه از بشکه یک عنصر غذایی را نشان می‌دهد. بشکه

می‌تواند فقط تا قسمت شکسته پر شود راه کامل پر کردن بشکه با ترمیم قطعه شکسته می‌باشد. به

همین دلیل تنها راه به دست آوردن حداکثر بازده، آنالیز خاک است. وقتی که خاک در حال

حاصلخیز شدن است تنها باید آن را با عناصر غذایی از دست رفته پر کرد.

هوموس و مواد هیومیکی

واژه هوموس در کنار واژه ماده آلی خاک است. در گذشته این عبارت با معانی مختلفی مورد

استفاده قرار می‌گرفت. شماری از دانشمندان از واژه هوموس برای مشخص کردن کل ماده آلی

خاک استفاده می‌کردند. در حالیکه باید این واژه بیشتر جهت برقراری ارتباط یک بخش معین از

ماده آلی خاک استفاده شود.

✓ مواد آلی در خاک مراحل مختلف تجزیه را دارند.

✓ مواد آلی تیره رنگ موجود در بیشتر مراحل تجزیه هوموس در نظر گرفته می شوند.

✓ اگر ساقه ها و ریشه های گیاهان تازه، کود دامی، کود سبز تازه، بقایای آشپزخانه ای و زباله، حشرات و کرم هایی که بدنه شان تجزیه نشده اند و شماری از بقایای گیاهی و حیوانی هنوز در شرایطی هستند که منشاء شان قابل تشخیص است هنوز هوموس نیستند. همه این مواد منبع هوموس هستند و هوموس از تجزیه آن ها تشکیل می شود.

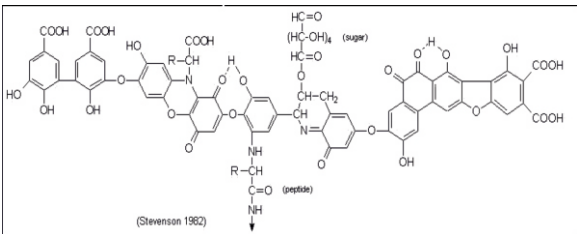
✓ بقایای حیوانی و گیاهان مختلف زمانی که با خاک ترکیب می شوند فوراً توسط شمار عظیمی از میکروارگانیسم ها مورد استفاده قرار می گیرند. در نتیجه تجزیه مواد آلی، تعدادی از مواد ساختار شان به شکل گاز در آمده و از بین می روند. بخشی جهت تولید مثل میکروارگانیسم ها در ساختار سلولی استفاده می شوند و بخش دیگر به مواد بی شکل تیره رنگی که رفته رفته هوموس نامیده می شود تبدیل می گردند.

✓ هوموس قهوه ای تیره یا سیاه رنگ است و به وسیله تجزیه بقایای گیاهی و حیوانی توسط میکروارگانیسم ها بوجود می آید. پپتیده و بی شکل بوده و از مواد بسیار پایدار تشکیل شده است. ✓ بافت های گیاهی و حیوانی نمی توانند به عنوان هوموس شناخته شوند.

✓ به علاوه، هوموس با فعالیت در از مدت میکروارگانیسم ها در خاک حاصل می شود.

بنابر این این موجودات نمی توانند به سادگی هوموس را هضم کنند.

HUMIC ACID

اسیدهای هیومیک یا هوموس موادی سیاه یا قهوه ای تیره هستند که بخشی یا همه آن از گیاهان پوسیده شده یا بقایای حیوانی تشکیل شده است.

اسیدهای هیومیک پلی الکترولیت زیستی هستند.

آن ها دارای گروه های اصلی پلی فنول - پلی کربوکسیلیک اسید - کربونیل ها و پر اکسیدهای آلی هستند.

هیومیک اسید ها عناصر غذایی را به گیاه انتقال می دهند. در بسیاری از مقالات در مورد ترکیب مناسب P2O5 با اسیدهای هیومیک نوشته شده است.

Dekock در سال ۱۹۵۵ مشـکل کلروز موجود در محل، جایی که P_2O_5 خیلی بالا بود را به وسیله اسیدهای هیومیک که آهن را به شکل قابل جذب برای گیاه در می آورد حل کرد. ترکیبات کلاته اسیدهای هیومیک نقش بسیار مهمی برای رفع نیاز عناصر کمیاب در گیاه دارند. همه فلزات می توانند با اسیدهای هیومیک تشکیل کلات دهند.

اسیدهای آلی که با $Zn-Fe-Mg-Ca-K$ در خاک واکنش می دهند پل آلی- معدنی ایجاد می کنند. این پل ها با اتصال مکانیکی ذرات خاک از میکروارگانیزم های خاک حفاظت حیاتی می کنند. همه محققین بر این عقیده اند که فعالیت میکروارگانیزم ها در خاک با حضور اسیدهای هیومیک افزایش می یابد. بنابراین در مان از طریق هیومیک اسیدها، می تواند یک راه حل مؤثر برای بهبود خاک های به شدت بهره برداری شده و ضعیف شده باشد.

مشخص شده است که انتقال عناصر رادیو اکتیو نظیر سرب، کروم و کادمیوم و دیگر فلزات سنگین مشابه در ابتدا به گیاه و سپس به انسان ها از طریق حیوانات سبب بیماری های جدی می گردد، تشکیل کمپلکس اسید هیومیک - فلز این مشکل را برطرف می کند. در واقع اسیدهای هیومیک ترکیبات غیر محلولی با فلزات سنگین می سازند که از ورود به سلول جلوگیری می کند. ترکیبات آهن غیر آلی در خاک حل نمی شوند آن ها کاملاً ناپایدارند و در خاکهای آهکی با مقادیر کلسیم بالا به سختی جذب گیاه می شوند ولی با کلاته شدن آهن توسط هوموس جذب این عنصر در چنین خاکهایی آسان می گردد.

فسفات های خاک در بر هم کنش با آهن، غیر قابل دسترس برای گیاهان می باشند. اسیدهای هیومیک که عوامل کلات کننده هستند می توانند پیوند بین فسفات آهن - آلومینیوم را بشکنند. سرانجام یون های فسفات رها می شوند. به علاوه هیومات های خاک سرعت این فرایند و ساده سازی جذب فسفات برای گیاه را افزایش می دهند. حتی مقادیر کم اسیدهای هیومیک می توانند در آماده سازی گیاه حساس فعال باشند و نفوذپذیری پلاسما را افزایش دهند و جذب عناصر غذایی توسط گیاه را تسریع کنند. در واقع اسید هیومیک و مشتقاتش نفوذپذیری غشای گیاه را افزایش می دهند و این امر جذب عناصر غذایی به وسیله گیاه را تسهیل می کند.

اثر بر رشد گیاه:

در بسیاری از مقالات در رابطه با اسیدهای هیومیک و اکسین (هورمون های گیاهی مختلف که چندین عملکرد متفاوت مانند منبسط شدن و کشیدگی و تقسیم سلولی را تنظیم می کنند) نوشته شده است.

گزارش شده است که اسیدهای هیومیک ظرفیت جوانه زنی دانه را بهتر کرده و محتوای ویتامین را در گیاهان افزایش می دهند.

اثر اسیدهای هیومیک بر جوانه زنی مشابه اثر آن بر روی ریشه های گیاه است. اسیدهای هیومیک آب و عناصر غذایی را حمل می کنند و آن ها در طول روزنه های دانه کشیده می شوند و بدین وسیله شروع جوانه زنی تحریک می شود.

مکانیسم انتقال آب و عناصر به دانه شبیه به مکانیسم ایندول بوتیریک اسید است با این وجود هنوز دقیقاً این مکانیسم شناخته نشده است.

اسیدهای هیومیک تنها دانه را تحریک نمی کنند بلکه سیستم ریشه ای و اندام های هوایی را نیز همزمان تحریک می کنند اثرات اینها بر روی ریشه بسیار برجسته است. توسعه و رشد ریشه گیاهان مهم ترین فاکتور در افزایش محصول گیاهی است.

بسیاری از محققین مشاهده کرده اند که اسیدهای هیومیک اثرات مثبتی بر روی رشد گروه های مختلف میکروارگانیسم ها دارند. این محققین به این نتیجه رسیده اند که این اثر مربوط به کمپلکسی است که اسیدهای هیومیک با آهن یا کلونیدهای خنثی یا کاتالیزور محرک اسید هیومیک می سازند. تجمع میکروفلورها به این حقیقت که اسیدهای هیومیک منبع کربن و فسفات هستند وابسته است. اسیدهای هیومیک مکان های لازم برای افزایش این جمعیت را فراهم می کنند.

باکتری ها آنزیم های فعال کننده کاتالیزورهای آلی را تشکیل می دهند.

کریستتوا تعیین کرده است اسیدهای هیومیک که در مراحل اولیه نمو گیاهی به گیاه انتقال می یابند منبعی از پلی فنول ها هستند و پلی فنول ها به عنوان کاتالیزورهای تنفسی عمل می کنند. این امر سبب افزایش فعالیت گیاه برای زندگی می شود.

برای مثال: سیستم های آنزیمی سرعت تقسیم سلولی را در ریشه تشدید می کنند و سیستم های ریشه ای رشد زیادی را نشان می دهند و در نهایت تولید ماده خشک افزایش می یابد.

سیستم های گیاه - هوموس دو عمل را که در رشد و توسعه گیاهی بسیار مهم هستند شرح می دهند. اولین عمل استحکام بخشی و انرژی زایی سلولی است که در نتیجه آن ظرفیت تبادل یونی افزایش می یابد. در ابتدا عناصر غذایی لازم در ساختار گیاه گردآوری می شوند، سپس اسیدهای هیومیک این عناصر را به اندازه نیاز گیاه آزاد می کنند.

دومین عمل افزایش نفوذپذیری است. مقدار قابل توجهی از عملکردها در سیستم اسید هیومیک - زمین مشاهده می شود: نرم شدن خاک رس، نفوذ آسان آب به خاک، افزایش ظرفیت تبادل یونی خاک و تجمع ارگانیسم ها در خاک مهم ترین مثال ها از این سیستم می باشند. به ویژه ساختار محکم و سخت رس خاک که مشکلی جدی در تغذیه گیاهی است و این سیستم آن را بهبود می بخشد.

در خاک هایی با درصد بالای رس و املاح، بار مثبت اطراف ذرات رس با بار منفی دیگر ذرات ترکیب می شوند. این شرایط یک ساختار سه بعدی بسطیاری محکم را به وجود می آورد. اسیدهای هیومیک با تشکیل فیلم هایی اطراف این ذرات رس آن ها را از هم جدا می کند. بنابراین اکسیژن هوا به ریشه ها می رسد و مقدار آبی که مورد نیاز است برای محلول غذایی گیاهی توسط ریشه تامین می گردد و ریشه های گیاهان رشد ذاتی خود را کامل می کنند.

هوموس

تسهیل نفوذ آب در خاک به دو طریق رخ می دهد. در ابتدا اسیدهای هیومیک نمک ها را حل می کنند و آن ها را از سطح ذرات رس حذف می کنند. نتیجتاً بار و الانس منفی سبب می شود ذرات رس به یکدیگر فشار آورند بنابراین خاک سست می شود. در مورد دوم گروه های کربوکسیلیک (COOH)- که درون اسیدهای هیومیک هستند به ذرات بار مثبت متصل می شوند. این بار مثبت امکان انحلال یون ها (نمک ها) را فراهم می کند و از سطح ذرات رس حرکت می دهد. اسیدهای هیومیک تیخیر آب از خاک را آهسته می کنند. این امر در خاک های شنی و در جایی که رس وجود ندارد یا مقدار آن کم است و نیز در خاک هایی که فاقد ظرفیت نگهداری آب هستند مهم است.

اسیدهای هیومیک با توجه به شرایط آب و هوایی توان تبدیل رنگ خاک را به رنگی تیره تر دارد. بنابراین شرایط دمایی خاک را نیز تغییر می دهند. ساختار کلونیدی اسیدهای هیومیک و سطح بالای آبدوستی گروه های اصلی در آن ها یک ساختار چسبنده ایجاد می کند از این رو بسیاری از محققین مشاهده کرده اند که ظرفیت نگهداری آب در خاک بعد از استفاده از اسید هیومیک افزایش می یابد و کاربرد مواد هیومیکی در نواحی خشک بسیار مؤثر است.

اثر آفت کش ها

آفت کش ها (عوامل حفاظت گیاه) با اسیدهای هیومیک خاک بر هم کنش داده و واکنش های پیچیده ای را انجام می دهند. تعدادی از آفت کش ها با ترکیب شدن با اسید هیومیک عملاً از محیط ناپدید می شوند. در این چنین مواردی اسیدهای هیومیک به طور مؤثری آفت کش ها را در خاک های شنی ضعیف از نظر ماده آلی حذف می کنند.

فرایند شیمیایی شناخته شده بین اسیدهای هیومیک و آفت کش ها جذب است.

این فرایند در خاک با توجه به ساختار شیمیایی آفت کش با یک سرعت مشخص مورد نظارت و دیده بانی قرار گرفته است.

نرخ قطعی ناپدید شدن آفت کش ها از خاک پس از رها شدن سریع در خاک تعیین می گردد.

جهت کنترل غلظت آفت کش در خاک، اسید های هیومیک می تواند به منظور جلوگیری از اثرات سمی آن ها در محیط استفاده شوند.

موضوع دیگر این واقعیت است که اسید های هیومیک آفت کش ها را حمل می کنند.

تعدادی از آفت کش ها کمپلکس هایی با اسید های هیومیک می سازند.

کود های اسید هیومیک که برای استفاده در کشاورزی به کار می روند از طریق فرایند استخراج از معادن به دست آمده اند.

محصول این فرایند مقدار قابل توجهی از مواد آلی و مقدار کمی از مواد معدنی رها شده از سنگ معدن می باشد.

کود های اسید هیومیک (هیومات تغلیظ شده) که در طی زمان های طولانی تولید می شوند اثراتی دارند که به جای منابع سنتی استفاده می شوند.

این اثرات شامل:

✓ بالانس عناصر غذایی

✓ انتقال عناصر غذایی به گیاه، رشد ریشه و کیفیت تولید می باشند، همچنین کود های حاوی اسید هیومیک بر روی خاک های فقیر از نظر ماده آلی مؤثرتر هستند.

در کشاورزی سنتی، حاصلخیزی خاک بر پایه چرخه فضولات آلی می باشد.

در ابتدا مواد آلی کمپوست شده در خاک سبب رشد گیاه می شد. بعدها، استفاده از کود های غیر آلی به منظور به دست آوردن محصول بیشتر و افزایش سریع محصول در میان عموم محبوبیت پیدا کرد که منجر به ساخت کود های شیمیایی خاک گردید. با فهمیدن اهمیت کود های غیر آلی در تغذیه گیاهی به سرعت بازده محصولات کشاورزی افزایش پیدا کرد.

سرانجام اهمیت مواد آلی فراموش شد و با گذشت زمان مشکلات در مورد تغذیه گیاهی افزایش یافت. در نتیجه مواد آلی به ویژه در کشورهای توسعه یافته مورد بحث قرار گرفتند زیرا آنها دریافتند رشد بهینه گیاه و حاصلخیزی خاک با افزودن کود های ویژه اسید هیومیک به خاک های فقیر به دست می آید.

استفاده در کودها

کود های اسید هیومیک نمی توانند به عنوان کود های اصلی در تغذیه در نظر گرفته شوند. مشاهده شده است که فقط این کودها اثر تحریک کننده بر روی جذب N و P و K و عناصر ماکرو در کود و عناصر ثانویه و ریز مغذی ها دارند.

علاقه به استفاده از کودهای اسید هیومیک رو به رشد است، این امر مربوط به فاکتور های زیر می باشد:

- گسترش کشاورزی ارگانیک
- آسیب های کودهای معدنی در خاک و موجود زنده،
- آلودگی منابع آب های زیر زمینی با کودهای غیر آلی و معدنی،
- پایین آمدن بازده محصول با استفاده تنها از کودهای شیمیایی
- تخریب خصوصیات فیزیکی - شیمیایی و بیولوژیکی خاک

دیگر استفاده ها

اسیدهای هیومیک فقط در کشاورزی استفاده نمی شوند. امروزه در بسیاری از بخش های دیگر نیز به عنوان یک منبع ارزان استفاده می شوند. پر اهمیت ترین این منابع در زیر ذکر شده است:

✓ تکنولوژی های محیطی - تکنولوژی های نظامی - چوب - رنگ - جوهر های پیرینت

✓ تکنولوژی های شیمیایی مانند boiler feed water conditioner

به علاوه در مرغ و گاو ایجاد مقاومت در برابر بیماری می کند. دانه خوردنی را به طور غیر مستقیم به گوشت تبدیل می کند. بازده شیر را افزایش می دهد. کیفیت تخم مرغ را بالا می برد و همچنین بسیاری از فاکتور های مشابه که مزایای قابل توجهشان شناخته شده است.

عجیب ترین نتایج به دست آمده اند در مطالعات بر روی سلامتی انسان ها.

هوموس نقش مهمی در حل کامل مشکلات رایج در پزشکی مانند ایدز به طور اخص، آسم، برونشیت، آنفولانزا، اختلال معده، دفع سنگ کلیه، هموروئید (بواسیر)، سرطان پوست، انعقاد خون، کم خونی، خواب بیش از اندازه، بی اشتها دارد.

مطالعات بر روی اسیدهای هومیک در سراسر دنیا به سرعت ادامه دارد. با توجه به تفاوت های ناشی از نواحی استخراج آن، این مواد آلی در طبیعت رموز زیادی دارند که برای کشف آنها باید منتظر بود.

آمینواسیدها

فقط آمینو اسیدهای L فرم به وسیله گیاه جذب می گردند، آمینو اسیدهای D فرم به وسیله مکان آنزیمی گیاه شناخته نشده اند و در نتیجه نمی توانند در سنتز پروتئین مشارکت کنند.

مقاومت تنشی

دماهای بالا و رطوبت های پایین از مقاومت در مقابل شرایط تنش زا مانند یخ زدگی، تخریب حشرات، تخریب با تگرگ و سیلاب که کیفیت تولید و مقدار تولید را کاهش می دهد جلوگیری می کند و اثر مضر در متابولیسم گیاهی دارند. با استفاده از آمینو اسیدها قبل، هم زمان و بعد از وقوع شرایط تنشی از این استرس ها جلوگیری شده و شرایط رشد گیاه بهبود پیدا می کند.

اثر فتوسنتزی

گیاهان کربوهیدرات ها را از طریق فتوسنتز می سازند - سرعت پایین فتوسنتز به معنی رشد کم است که به مرگ گیاه منتهی می گردد. کلروفیل مولکولی است که وظیفه جذب انرژی نوری را دارد. اسیدهای آمینه گلیسین و گلو تامیک اسید متابولیت های پایه در فرایند تشکیل بافت گیاه و سنتز کلروفیل هستند. این آمینو اسیدها به افزایش غلظت کلروفیل که در فتوسنتز گیاه اهمیت بالایی دارد کمک می کنند.

اثر بر روی منافذ تنفسی

روزنه ها ساختارهای سلولی هستند که تعادل را در گیاه کنترل می کنند. عناصر ماکرو و میکرو و گاز را جذب می کنند. باز شدن روزنه ها با شرایط بیرونی و سرما، رطوبت، دما و غلظت املاح و فاکتور های درونی (غلظت اسیدهای آمینه و ابسیزیک اسید و...) کنترل می شود. روزنه ها وقتی که نور و رطوبت پایین است و دما و غلظت املاح بالا است کوچک می شوند (جذب عناصر ماکرو و میکرو کاهش می یابد). فتوسنتز و تعرق و تنفس افزایش میابد. روزنه ها زمانی که تخریب کربوهیدرات ها نزدیک است بسته می شوند. در این مورد تعادل متابولیکی و سوخت و ساز گیاه تحت تأثیر منفی قرار می گیرد. کاتابولیسم و آنابولیسم بالاتر می رود. این امر منتهی به متابولیسم پایین و توقف رشد گیاه می شود. در این مواقع گلو تامیک اسید L فرم «سلول های نگهبان» به عنوان یک عامل اسمتیک سیتوپلاسم را در مان می کند بنابراین باعث باز شدن منافذ می شود.

آمینو اسیدها مواد کلات کننده کاملی برای عناصر غذایی میکرو هستند.

زمانی که از آمینو اسیدها به همراه عناصر میکرو استفاده کنیم جذب و انتقال این عناصر در گیاه آسان تر می شود.

با توجه به اثر آنها بر روی نفوذپذیری غشای سلولی، گلیسین L فرم و گلو تامیک اسید L فرم به عنوان مواد بسیار مؤثری در کلاته کردن شناخته شده اند.

نقش آمینو اسیدها

✓ آمینو اسیدها هورمون های گیاهی هستند.

✓ آمینو اسیدها فعال کننده هایی هستند که فعالیت هورمون های گیاهی را تحریک می کنند و تنظیم کننده رشد هستند.

✓ متیونین L فرم محرک برای اتیلن و فاکتور های رشد است.

✓ تربیتوفان L فرم (مانند اسپر مین و اسپر میدین سنتز شده از آندوژیل متیونین -5) محرک سنتز اکسین است. در گیاهان تربیتوفان فقط به شکل L فرم استفاده می شود. تربیتوفان تنها زمانی مورد استفاده گیاهان قرار می گیرد که ابزار آنزیمی آن در گیاه ساخته شود. با توجه به آنچه که در بسیاری از کشتور های اروپایی آزمایش شده اگر تربیتوفان در اسید یا باز هیدرولیز شود تربیتوفان L فرم تشکیل نمی شود.

✓ آرژنین L فرم هورمون های مربوط به گل و میوه را می سازند.

گرده افشانی و تشکیل میوه

گرده افشانی انتقال ذرات گرده به مادگی به منظور لقاح و تولید میوه است که تنها راه لقاح و تولید میوه می باشد.

پرو لین L فرم به حاصلخیزی کمک می کند.

لیسین L فرم و متیونین L فرم و گلو تامیک اسید L فرم اسید آمینه های ضروری برای گرده افشانی هستند زمانی که این آمینو اسیدها مورد استفاده قرار گیرند طول لوله گرده و در نتیجه گرده افزایش می یابد.

بالانس و توازن در خاک و گیاه

فلور های میکروبی در خاک کشاورزی تعادل ایجاد می کنند. خوب معدنی شدن مواد آلی و همچنین رشد و توسعه و گسترش ریشه ها در ساختمان خاک، رشد فعال با ثبات دیواره سلولی از طریق متیونین L فرم و فلور های میکروبی صورت می پذیرد.

- ✓ گلوتامیک اسید و آسپارتیک اسید L فرم سایر اسیدهای آمینه ترانس را تشکیل می دهند.
 - ✓ پرولین L فرم و هیدروکسی پرولین تأثیری مانند افزایش مقاومت در برابر شرایط آب و هوایی نامطلوب و مقاوم سازی دیواره های سلولی دارند.
 - ✓ آلانین و والین و لیسین L فرم کیفیت میوه را افزایش می دهند.
 - ✓ هیستیدین L فرم به بلوغ و رسیدن میوه کمک می کند.
- از محصولات شرکت پروفرت آنتی استرس های بسیار موثر حاوی درصد بالای اسید آمینه های آزاد، سنوکس و پرومیکس کراپ می باشند که مصرف آن ها در مواقع استرس نظیر انتقال قلمه، سرما و گرما و... پیشنهاد می شود.

شرکت میثاق

آدرس: تهران فلکه اول تهرانپارس، ابتدای خیابان ۱۴۴ غربی
پلاک ۵، واحد ۴

کدپستی: ۱۶۵۱۷۸۵۷۷۱

تلفکس: ۷۷۷۲۲۴۲۹، ۷۷۷۲۳۹۲۳

Email: info@iranmisagh.ir

Web: www.iranmisagh.ir

تهیه و گردآوری:

بخش فنی شرکت بین المللی تولیدی گل گوگرد میثاق
شیرین یونسی کارشناس ارشد کشاورزی

